

Brüsszel, 2018. május 4.
(OR. en)

5664/18

LIMITE

CORLX 39
CFSP/PESC 68
FIN 69
RELEX 376
CONUN 139
COARM 156

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A szankciókra vonatkozó iránymutatások – aktualizálás

1. A Tanács 2003. december 8-án jóváhagyta a szankciókra vonatkozó iránymutatásokat¹. A Tanács 2017. december 18-án elfogadta az iránymutatásoknak a legutóbbi felülvizsgálat és aktualizálás keretében kidolgozott szövegét².
2. A RELEX (szankciók formáció) 2018. április 24-én további elemekről állapodott meg a „finanszírozás és pénzügyi támogatás” fogalommeghatározását illetően, amelyet a szankciókra vonatkozó, egységes szerkezetbe foglalt iránymutatások e feljegyzés mellékletében szereplő tervezetének 59a. pontja tartalmaz.
3. A fentiekre figyelemmel felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy:
 - erősítse meg a szankciókra vonatkozó, egységes szerkezetbe foglalt iránymutatások e feljegyzés mellékletében szereplő tervezetéről létrejött megállapodást,
 - javasolja, hogy elfogadás céljából továbbítsák a Tanácsnak a szankciókra vonatkozó, egységes szerkezetbe foglalt iránymutatások tervezetét.

¹ Iránymutatások az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtásához és értékeléséhez (15579/03).

² 15598/17.

**IRÁNYMUTATÁSOK AZ EU KÖZÖS KÜL- ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKÁJA KERETÉBEN ELRENDELTE KORLÁTOZÓ
INTÉZKEDÉSEK (SZANKCIÓK) VÉGREHAJTÁSÁHOZ ÉS
ÉRTÉKELÉSÉHEZ**

I.	Bevezetés	4
II.	Alapelvek	5
	A. <u>Célkitűzések</u>	5
	B. <u>Jogi kérdések</u>	6
	C. <u>Célzott intézkedések</u>	8
	D. <u>Az érintett személyek és szervezetek jegyzékei</u>	9
	E. <u>Mentességek</u>	12
	F. <u>Információcsere és jelentéstételi kötelezettségek</u>	13
	G. <u>A korlátozó intézkedések lejárta vagy felülvizsgálata</u>	14
	H. <u>Az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak végrehajtása</u>	16
	I. <u>Hatáskör</u>	18
	J. <u>Joghatóság</u>	19
	K. <u>Megfelelés</u>	20
	L. <u>Tájékoztatás és kommunikáció</u>	24

III. Jogi eszközök egységes szövege	Error! Bookmark not defined.
A. <u>Fogalommeghatározások</u>	Error! Bookmark not defined.
B. <u>Fegyverembargók</u>	Error! Bookmark not defined.
C. <u>Korlátozások a belső elnyomásra felhasznált eszközökre és egyéb meghatározott behozatalokra és kivitelekre vonatkozóan</u>	Error! Bookmark not defined.
D. <u>Korlátozások a belépésre vonatkozóan (vízum- vagy beutazási tilalom)</u>	Error! Bookmark not defined.
E. <u>Pénzügyi korlátozások</u>	Error! Bookmark not defined.
F. <u>A felelősség alóli mentességről szóló záradék</u>	40
G. <u>A követelésekről való lemondásról szóló záradék</u>	41
H. <u>Joghatóság</u>	Error! Bookmark not defined.
I. <u>A rendelet megsértése</u>	Error! Bookmark not defined.
J. <u>Lejárat/felülvizsgálat</u>	Error! Bookmark not defined.
IV. A korlátozó intézkedések nyomon követése és értékelése ...	Error! Bookmark not defined.
I. MELLÉKLET: Ajánlások az uniós autonóm szankciókkal kapcsolatos munkamódszerekre vonatkozóan	46
II. MELLÉKLET: A belső elnyomásra felhasználható eszközök jegyzéke	57

I. Bevezetés

1. Az Európai Uniónak a közös kül- és biztonságpolitika keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) megalkotása, végrehajtása, érvényesítése és nyomon követése terén szerzett széles körű tapasztalata³ rámutatott, hogy kívánatos a végrehajtás egységessé tétele és a végrehajtási módszerek megerősítése. Ezek az iránymutatások⁴ számos általános kérdéssel foglalkoznak, valamint a korlátozó intézkedéseket végrehajtó jogi eszközökben használható egységes szövegezést és közös fogalommeghatározásokat tartalmaznak. Ugyanakkor az iránymutatások nem érintik az ilyen korlátozó intézkedések bevezetéséről vagy hatályon kívül helyezéséről szóló határozatok meghozatalához vezető politikai folyamatot⁵.

Az Európai Unió autonóm korlátozó intézkedéseinek elfogadásához vezető lépések, valamint a folyamatban érintett különböző szereplők feladatának leírása az e dokumentum⁶ I. mellékletében foglalt, az uniós autonóm szankciókkal kapcsolatos munkamódszerekről szóló ajánlásokban szerepelnek.

Ezenfelül az EU kidolgozta a pénzügyi korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának legjobb gyakorlatát⁷, amely ajánlásokat tartalmaz a korlátozó intézkedéseknek az alkalmazandó jogszabályokkal összhangban történő hatékony végrehajtásához.

³ Lásd az EKSZ weboldalán a hatályban lévő korlátozó intézkedések jegyzékét:
http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

⁴ Az iránymutatások első változatát a Tanács 2003. december 8-án fogadta el (15579/03), az iránymutatások naprakésszé tett változatainak elfogadására 2005. december 1-jén (15114/05) és 2009. december 22-én (17464/09) került sor.

⁵ A szakpolitikai vonatkozások tekintetében a Főtitkárság emlékeztet arra, hogy a Tanács 2004. július 14-én elfogadta a korlátozó intézkedések (szankciók) használatának alapelveit (10198/1/04).

⁶ 18920/12.

⁷ 8666/1/2008 REV 1.

II. Alapelvek

A. Célkitűzések

2. A közös kül- és biztonságpolitika keretében a Tanács úgy határozhat, hogy harmadik országok, szervezetek vagy személyek ellen korlátozó intézkedéseket vezet be. Ezen intézkedéseknek összhangban kell lenniük a KKBP-nek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkében megállapított célkitűzéseivel.
3. A Tanács bizonyos korlátozó intézkedéseket az ENSZ Biztonsági Tanácsa által az ENSZ Alapokmányának VII. fejezete szerint elfogadott határozatok végrehajtása keretében vezet be. AZ ENSZ BT-határozatokat végrehajtó intézkedések esetében az EU jogi eszközeinek összhangban kell lenniük az említett határozatokkal. Ugyanakkor az EU határozhat szigorúbb korlátozó intézkedések alkalmazásáról is. Amennyiben az ENSZ keretében nincs mód korlátozó intézkedések elfogadására, az Európai Uniónak arra kell törekednie, hogy autonóm intézkedései a nemzetközi közösség szélesebb körű támogatását élvezzék.
4. Általános értelemben az EU – a KKBP tanácsi határozatokban megállapított célkitűzésekkel összhangban – azért vezet be korlátozó intézkedéseket, hogy változást érjen el az érintett ország, országrész, kormány, szervezetek vagy személyek politikájában vagy tevékenységében. Ennek megfelelően az EU a KKBP tanácsi határozatban foglalt célkitűzések tekintetében bekövetkezett fejlemények alapján kiigazítja a korlátozó intézkedéseket. Amennyiben lehetséges és az Európai Unió érintett harmadik országgal szembeni átfogó stratégiájával összeegyeztethető, a korlátozó intézkedéseket bevezető jogi eszközök hivatkozhatnak a politika vagy a tevékenység kívánt változását elősegítő ösztönzőkre. Fontos annak biztosítása, hogy ezek az ösztönzők ne jutalmazzák a szabályok megsértését. Az EU-nak és tagállamainak aktívan és rendszeresen tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós szankciókról, többek között az érintett ország és annak lakossága számára.

5. Valamennyi intézkedés célját világosan meg kell határozni, és annak összeegyeztethetőnek kell lennie az Unió érintett területre vonatkozó átfogó stratégiájával. Az átfogó stratégiára és a konkrét célkitűzésre egyaránt emlékeztetni kell a Tanács azon jogi eszközének bevezető bekezdéseiben, amelyen keresztül az intézkedés végrehajtására sor kerül. A korlátozó intézkedéseknek nincs gazdasági indíttatása. Az EU-nak arra kell törekednie, hogy a célkitűzések összhangban legyenek az EU/ENSZ szakpolitikáival és intézkedéseivel, valamint a regionális szakpolitikákkal és intézkedésekkel.
6. A jogi eszközöket rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy értékelni lehessen az elfogadott korlátozó intézkedéseknek a megállapított célkitűzések tekintetében való hatékonyságát. A felülvizsgálatot az illetékes tanácsi munkacsoportok és bizottságok végzik, adott esetben az EU-misszióvezetők jelentései alapján.

B. Jogi kérdések

7. A fent említettek alapján a Tanács a KKBP keretein belül korlátozó intézkedéseket vezet be. A Tanács először KKBP-határozatot fogad el az EUSZ 29. cikke alapján. A tanácsi határozatban előírányzott intézkedéseket uniós vagy nemzeti szinten kell végrehajtani. A fegyverembargóhoz vagy belépési tilalomhoz hasonló intézkedéseket közvetlenül a tagállamok hajtják végre, amelyek jogilag kötelesek a KKBP tanácsi határozatokkal összhangban eljárni. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikke értelmében egyéb, a gazdasági kapcsolatokat valamely harmadik országgal részben vagy teljesen megszakító vagy korlátozó intézkedéseket, többek között a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztását, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság együttes javaslata alapján, a Tanács által minősített többséggel elfogadott rendeleten keresztül kell végrehajtani. Az Európai Parlamentet erről tájékoztatni kell. Az ilyen rendelkezések kötelezőek és közvetlenül alkalmazandóak az EU egész területén, valamint a Bíróság és a luxemburgi Törvényszék bírósági felülvizsgálata alá tartoznak. A természetes és jogi személyek elleni korlátozó intézkedéseket elrendelő KKBP tanácsi határozatok is bírósági felülvizsgálat alá vethetők.

8. A korlátozó intézkedések bevezetésekor meg kell határozni az intézkedések jogi kontextusát. Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés vonatkozó rendelkezésein felül a jogi kontextus magában foglalhatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának a tárgyhoz tartozó bármely határozatára vagy a nemzetközi jog egyéb alkalmazandó rendelkezésére vonatkozó hivatkozást. Az egyértelműség és átláthatóság érdekében ezeket a hivatkozásokat a lehető legteljesebb formában kell megtenni.
9. A korlátozó intézkedések bevezetésének és végrehajtásának mindig összhangban kell lennie a nemzetközi joggal. A korlátozó intézkedések végrehajtása során tiszteletben kell tartani az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, különösen a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jogot. Az elrendelt intézkedéseknek mindig arányban kell állniuk célkitűzésükkel.
10. A fent leírtak alapján a korlátozó intézkedéseket különösen az EU-nak az EUSZ 6. cikke (3) bekezdésében megfogalmazott azon kötelezettségére figyelemmel kell megszövegezni, hogy tiszteletben tartsa az alapvető jogokat, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok az uniós jog általános elveiként a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból erednek.
11. A korlátozó intézkedéseknek az Unió és tagállamai nemzetközi kötelezettségeit – különösen a WTO-megállapodásokat – is tiszteletben kell tartaniuk. Az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT), valamint az Általános Szolgáltatáskereskedelmi Egyezmény (GATS) alkalmazandó, amennyiben a korlátozó intézkedések hatással vannak a harmadik országokkal folytatott áru- és szolgáltatáskereskedelemre. A GATT XXI. cikke lehetővé tesz olyan behozatali és kiviteli korlátozásokat, amelyek vagy fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandók, vagy az ENSZ Alapokmánya szerinti, a nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuló kötelezettségek keretében kerülnek bevezetésre. A GATS XIVa. cikke hasonló kivételről rendelkezik. Az ezen kategóriákon kívül eső korlátozó intézkedéseknek meg kell felelniük a GATT XX. cikkében és a GATS XIV. cikkében megállapított feltételeknek, és bizonyos esetekben lehet, hogy nem lesznek összeegyeztethetők a WTO szabályaival.
12. Amennyiben az uniós intézkedések ellentétesek az Unió vagy tagállamai nemzetközi kötelezettségeivel, szükséges lehet az ilyen ellentétek feloldását célzó közös megközelítés kidolgozása.

C. Célzott intézkedések

13. A meghozott intézkedéseknek azokra kell irányulniuk, akik az EU korlátozó intézkedés bevezetésére vonatkozó határozatának indokául szolgáló politikáért vagy tettekért felelősek, vagy az ilyen politikákból és tettekből hasznot húznak, vagy támogatják azokat. Ezen célzott intézkedések hatékonyabbak a válogatás nélküli intézkedéseknél és minimálisra csökkentik az említett politikákért és tettekért nem felelős személyeket vagy szervezeteket sújtó hátrányos következmények arányát.
14. Az egy adott helyzetben alkalmazott intézkedések a korlátozó intézkedés célkitűzéseitől és az azok elérése terén a konkrét körülmények között várható hatékonyságtól függenek, tükrözve az EU célzott és differenciált megközelítését. Ezen intézkedések többek között magukban foglalják a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztását, a belépési korlátozásokat, a fegyverembargót, a belső elnyomásra használható felszerelések embargóját, valamint egyéb kiviteli korlátozásokat, behozatali korlátozásokat és repülési tilalmakat. Alkalmaztak már továbbá a pénzügyi szolgáltatások nyújtására vonatkozó tilalmat, többek között az egyes termékekre vonatkozó kivitel tilalmával kapcsolatban, valamint beruházási tilalmat is. Ezzel összefüggésben alkalmaztak már ágazati tilalmakat, valamint az internet és más kommunikációs csatornák ellenőrzését és lehallgatását lehetővé tevő berendezésekkel, technológiákkal vagy szoftverekkel való visszaélések megelőzésére szolgáló intézkedéseket is.

D. Az érintett személyek és szervezetek jegyzékei

15. Az érintett személyek és szervezetek jegyzékbe vétele kapcsán tiszteletben kell tartani az Európai Unióról szóló szerződésben meghatározott alapvető jogokat. Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban biztosítani kell a jegyzékbe veendő személyek és szervezetek tisztességes eljáráshoz való jogát, tekintettel többek között a védelemhez való jogra és a hatékony bírósági jogvédelem elvére.
16. A határozatot, amelynek értelmében egy személyt vagy szervezetet célzott korlátozó intézkedés hatálya alá vonnak, a jegyzékbe vehető személyek és szervezetek meghatározása tekintetében világos, az egyes egyedi esetekre szabott kritériumok alapján kell meghozni, és ugyanezen kritériumokat kell alkalmazni a jegyzékből való törlés céljaira is. E pontos kritériumokat a KKBP jogi eszköz állapítja meg. Ez különösen vonatkozik a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztására vonatkozó intézkedésekre, mind abban az esetben, amikor bizonyos személyek egy vagy több harmadik állammal szemben hozott intézkedések keretében kerülnek a jegyzékbe, mind pedig abban az esetben, amikor az intézkedések közvetlenül személyekre és szervezetekre irányulnak.
17. A jegyzékbe vételre vonatkozó javaslatokhoz alapos, naprakész és védhető indokolást kell fűzni. Az uniós autonóm szankciókkal kapcsolatos, e dokumentum I. mellékletében foglalt munkamódszerek számos ajánlást tartalmaznak, többek között az értesítésről és az álláspontok ismertetéséhez való joggal kapcsolatos tájékoztatásról, valamint a jegyzékbe vétel és a jegyzékből való törlés gyakorlati kérdéseiről.
18. Azokban az esetekben, amikor a KKBP tanácsi határozatok olyan korlátozó intézkedésekről rendelkeznek, amelyek nem csupán bizonyos politikák vagy tettek felelőseire irányulnak, hanem azok családtagjaira is, a 18 éven aluli gyermekeket elvben nem lehet az intézkedések hatálya alá vonni.
19. A pénzügyi szankciók hatálya alá tartozó személyeket vagy szervezeteket egyértelműen azonosítani kell a mellékletben annak biztosítása érdekében, hogy a szankciók hatálya pontosan meg legyen határozva.

20. Kulcsfontosságú szerepet játszanak az érintettek azonosítását szolgáló információk annak biztosításában, hogy a célzott korlátozó intézkedések ne legyenek hatással nem érintett személyekre és szervezetekre, valamint különösen abban, hogy a magánszektorban könnyebben végre lehessen hajtani az ilyen intézkedéseket. Nem zárható ki annak lehetősége, hogy egy személy pénzeszközeit akaratlanul befagyaszttják vagy belépését megtiltják, mivel azonosító adatai megegyeznek valamely érintett személy azonosító adataival. A tagállamoknak és a Bizottságnak eljárásokat kell bevezetniük annak biztosítása érdekében, hogy az állítólagosan hibás személyazonosságra vonatkozó állításokkal kapcsolatos következtetések összhangban legyenek egymással. A pénzügyi korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának legjobb uniós gyakorlata⁸ ad néhány ezzel kapcsolatos ajánlást.
21. A korlátozó intézkedések hatékonyságának növelése érdekében az azonosítás pillanatában a lehető legtöbb egyedi azonosító adatnak kell rendelkezésre állnia, és a korlátozó intézkedések elfogadásakor a lehető legtöbb azonosító adatot kell közzétenni. A személyek és szervezetek azonosítására szolgáló információk meghatározását a lehető legteljesebb mértékben egységesíteni kell. A jegyzékbe vett természetes személyek tekintetében arra kell törekedni, hogy az azonosító információk magukban foglalják mindenekelőtt a nevet (amennyiben lehetséges, az eredeti nyelven is) az úti okmányokban használt megfelelő átírás vagy a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által használt átírás formájában, az álneveket, a nemet, a születési időt és helyet, az állampolgárságot, az aktuális lakcímet, továbbá a személyazonosító igazolvány vagy az útlevél számát. A csoportok, jogi személyek vagy szervezetek tekintetében arra kell törekedni, hogy az információk magukban foglalják mindenekelőtt a teljes nevet, az üzleti tevékenység székhelyét, a cégbejegyzés helyét, valamint a cégbejegyzés idejét és számát. Az iránymutatásokhoz csatolva megtalálható az erre vonatkozó minta.
- 21a. Amikor gazdasági szereplők vagy más érintettek a vagyoni eszközök befagyasztására vonatkozó intézkedések tekintetében szűrést végeznek, az azonosító adatok között szereplő, álnevekre vonatkozó információkat az alábbiak szerint vehetik figyelembe:
- i. Azonosításra alkalmas névváltozatok: jó minőségű névváltozatok, amelyek az azonosítás szempontjából nagy jelentőségűnek tekintendők. A gazdasági szereplőknek és más érintetteknek célszerű a szűrést az azonosításra alkalmas névváltozatok alapján végezniük.

⁸ 8666/1/08 REV 1.

ii. Azonosításra csak részben alkalmas névváltozatok: gyenge minőségű névváltozatok, amelyek az azonosítás szempontjából vélhetően kevés jelentőséggel bírnak. Ezek az azonosításra csak részben alkalmas névváltozatok különösen arra használatosak, hogy azok segítségével a gazdasági szereplők és más érintettek megerősíthessék a célszemély megállapított kilétét.

iii. Eltérő utalás hiányában a közölt álnevet azonosításra alkalmas névváltozatnak kell tekinteni.

Az azonosításra csak részben alkalmas névváltozatok az azonosítás szempontjából vélhetően kevés jelentőséggel bírnak, mivel az ilyen névváltozatoknak a számítógépes szűrőrendszereken keresztül futtatása nagy mennyiségű téves találatot eredményezhet. Az azonosításra csak részben alkalmas névváltozatok különösen arra használatosak, hogy azok segítségével a gazdasági szereplők és más érintettek megerősíthessék a célszemély megállapított kilétét.

Amennyiben az ENSZ szintjén különbséget tesznek az azonosításra alkalmas és az azonosításra csak részben alkalmas névváltozatok között, akkor azt az uniós jogszabály szövegében is fel kell tüntetni. Az uniós autonóm jegyzékbe vételek esetében a névváltozatok azonosításra alkalmasnak vagy azonosításra részben alkalmasnak minősítését eseti alapon kell mérlegelni.

22. Az EU-nak minden esetben arra kell törekednie, hogy a jegyzékbe vétel időpontjában rendelkezésre álló azonosító információk kellőképpen pontosak legyenek az érintett személy egyértelmű azonosításához. Valamely személy vagy szervezet megjelölését követően az azonosító adatokat rendszeresen felül kell vizsgálni azok pontosabb meghatározása és kiterjesztése érdekében, bevonva ebbe mindenkit, aki az erőfeszítéshez hozzá tud járulni, különösen az EU érintett országokban levő misszióvezetőit, a tagállamok illetékes hatóságait, valamint az ügynökségeket és a pénzügyi szervezeteket. A jegyzékek naprakésszé tett változatait a kiegészítő azonosító információkkal együtt az alapaktusban meghatározottak szerint kell elfogadni.

23. Az utazási korlátozásokat bevezető intézkedések tekintetében az EU Tanácsának elnökségét a jegyzékeket tartalmazó eszköz elfogadásának időpontjában ellátó tagállam felel az adatoknak a SIS-be való beviteléért. Amennyiben az említett tagállam nem tudja bevinni az adatokat a SIS-be, mert nem rendelkezik hozzáféréssel a rendszerhez, vagy mert nem vesz részt a shengeni vívmányok ezen részében, az elnökséget a következő félévben ellátó tagállam viszi be az adatokat. A figyelmeztető jelzést bevívó tagállam felel a figyelmeztető jelzésért, és különösen a szükséges naprakésszé tételek, javítások és/vagy törlések bármikor esedékessé váló elvégzéséért⁹.
24. A magánszektornak a pénzügyi korlátozások végrehajtásában való támogatása érdekében a Bizottság 2004 júniusában honlapot hozott létre, amely többek között tartalmazza a pénzügyi szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzékét, valamint a hatályban levő korlátozó intézkedések áttekintését¹⁰.

E. Mentességek

25. Fontos, hogy a pénzügyi, belépési vagy egyéb korlátozást elrendelő jogi eszközök megfelelő mentességekről rendelkezzenek különösen az érintett személyek alapszükségleteinek, a jogi költségeknek, a rendkívüli költségeknek és adott esetben a humanitárius szükségleteknek vagy a nemzetközi kötelezettségeknek – többek között a nemzetközi szervezetek vagy az EBESZ fogadó nemzeteiként vállalt kötelezettségeknek – a figyelembevétel érdekében, a meghozott különböző korlátozó intézkedések tekintetében.
26. Az illetékes hatóságok eseti alapon biztosítanak mentességet, ami lehetővé teszi számukra, hogy az összes érintett érdekeltséget megvizsgálják, és olyan feltételeket szabjanak, amelyek biztosítják, hogy a mentességek ne akadályozzák vagy ássák alá a korlátozó intézkedés céljait. A mentességet a vonatkozó jogi eszköz alapján kell megadni. Amennyiben indokolt valamely korlátozó intézkedés (pl. pénzügyi korlátozások) alól mentességet adni, ez automatikusan nem indokol mentességet egy másik, az érintett személyt vagy szervezetet érintő intézkedés (pl. belépésre vonatkozó korlátozások) alól is (lásd a III. szakasz A., D. és E. pontját).

⁹ Lásd a 8665/08 dokumentumot.

¹⁰ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

27. Amennyiben a pénzeszközök és gazdasági erőforrások felszabadítására vagy rendelkezésre bocsátására vonatkozó mentességi kérelem az érintett jogi eszköz értelmében tiltott tevékenységet érint (amelyre nem vonatkozik korábbi szerződéses rendelkezés vagy hasonló mentesítő rendelkezés), az illetékes hatóságnak el kell utasítania a kérelmet. Ez azokra az esetekre is vonatkozik, amikor a vonatkozó mentesítő rendelkezés kifejezetten nem írja elő, hogy ilyen helyzetekben el kell utasítani a kérelmet.
28. Amennyiben kivételesen pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat szabadítanak fel vagy bocsátanak rendelkezésre annak érdekében, hogy egy jegyzékbe vett személy vagy szervezet eleget tehessen egy korábbi szerződéséből eredő kötelezettségének (lásd a 86. pontban szereplő egységes megszövegezést), illetve amennyiben a vagyoni eszközök befagyasztása egy hitelintézet vagy pénzügyi intézmény pénzeszközeit és gazdasági erőforrásait érinti, a mentesség olyan pénzeszközök felszabadítására terjed ki, amelyek jegyzékbe nem vett személyeknek vagy szervezeteknek a jegyzékbe vett hitelintézetnél vagy pénzügyi intézménynél tartott számláin vannak, feltéve, hogy a számlát az adott szervezet jegyzékbe vételének időpontját megelőzően nyitották. Az illetékes hatóságoknak élniük kell mérlegelési jogkörükkel, hogy megfelelő feltételeket szabjanak annak biztosítása érdekében, hogy a számlákat ne lehessen változatlan módon tovább használni.

F. Információcsere és jelentéstételi kötelezettségek

29. A tagállamok illetékes hatóságai és a Bizottság meghatározott feladatokkal bírnak a korlátozó intézkedések végrehajtása és alkalmazása tekintetében. Az intézkedések – ideértve a megadott mentességeket is – összehangolt alkalmazásának biztosítása érdekében elengedhetetlen a vonatkozó információ érintett felek közötti, az egyes KKBP-határozatokban és -rendeletekben meghatározott rendelkezésekkel összhangban történő cseréje. Az EU jogi eszközeinek rendelkezniük kell az ilyen cseréről. A tagállamok felkérést kapnak arra, hogy a fent említett azonosító adatok minőségének javítása érdekében tájékoztassák az EKSZ-t és a Bizottságot az ilyen mentességek alkalmazása során gyűjtött adatokról.

30. Amennyiben a korlátozó intézkedéseket végrehajtó rendeletek úgy rendelkeznek, hogy egyes feladatokat a tagállamok illetékes hatóságainak kell elvégezniük, a tagállamok által megjelölt illetékes hatóságokat a rendelet mellékletében fel kell sorolni, vagy a rendelet mellékletében közvetett módon fel kell tüntetni az egyes tagállamok azon weboldalait, ahol az azok illetékes hatóságaira vonatkozó információ megtalálható.

G. A korlátozó intézkedések lejárta vagy felülvizsgálata¹¹

31. Az egyes intézkedések konkrét célkitűzését és minden egyéb lényeges megfontolást figyelembe véve a Tanácsnak nyomon kell követnie a helyzetet, és konkrét felülvizsgálatot kell végeznie a politikai helyzet bármilyen változását követően.
32. Azzal, hogy a Tanács illetékes előkészítő szervei – adott esetben az EKSZ, a Bizottság és a misszióvezetők közreműködésével – rendszeresen értékelik a szankciórendszereket, lehetővé teszik, hogy a kitűzött célok megvalósítása terén bekövetkezett fejleményektől és az intézkedések e téren megmutatkozó hatékonyságától függően kiigazítsák az intézkedéseket.
33. Amennyiben helyénvalónak bizonyul, a jogi eszközben a korlátozó intézkedések hatályon kívül helyezéséhez szükséges konkrét kritériumokat lehet megállapítani, ugyanakkor általában elegendő az intézkedés konkrét célkitűzésének helyes meghatározása.
34. Amennyiben a kritériumok vagy az intézkedés konkrét célkitűzései nem valósultak meg, a korlátozó intézkedések továbbra is érvényben maradnak, kivéve, ha a Tanács másképp dönt. A KKBP adott jogi eszközének tehát – a Tanács határozatának függvényében – vagy lejárati határidőt vagy felülvizsgálati záradékot kell tartalmaznia annak érdekében, hogy a korlátozó intézkedések megújításának szükségességét megfelelő időkereten belül meg lehessen vitatni. A lejárati vagy felülvizsgálati időpontját a vonatkozó tények és megfontolások (pl. elkövetkező választások vagy béketárgyalások időpontja, amelyek változást hozhatnak a politikai helyzetben) figyelembevételével kell meghatározni.

¹¹ E szakasz pontjai elsősorban az uniós autonóm szankciókat tárgyalják. Az ENSZ-szankciók végrehajtásához lásd a H. szakaszt, különös tekintettel a 42. pontra.

35. Amennyiben a KKBP jogi eszköz a korlátozó intézkedések lejáratainak határidejét határozza meg, a Tanácsnak megállapodásra kell jutnia az említett intézkedések megújítására vonatkozóan. A hatékonyság érdekében a korlátozó intézkedéseket fel kell oldani, amikor az alapjukat képező célok megvalósultak. A határidőnek ezért alkalmas biztosítana a korlátozó intézkedések rendszerének felülvizsgálatára, valamint annak értékelésére, hogy a célkitűzéseket sikerült-e elérni.
36. Azokban az esetekben, amikor a KKBP jogi eszköz lejárati határidőt szab meg, el kell kerülni, hogy a KKBP jogi eszközt végrehajtó rendelet is lejárati határidőt határozzon meg:
- mivel a rendeletek a KKBP-aktust hajtják végre, azokat hatályon kívül kell helyezni, amennyiben a KKBP jogi eszköz alkalmazása megszűnik¹². A rendeleteket a KKBP jogi aktus alkalmazásának megszűnésekor vagy közvetlenül azt követően hatályon kívül kell helyezni. Amennyiben rendkívüli esetekben a rendeletet visszamenőleges hatállyal kell hatályon kívül helyezni, kívánatos, hogy ez az időszak a lehető legrövidebb legyen;
 - amennyiben egy következő KKBP jogi eszköz megújítja az intézkedéseket, a rendelet lejárati határidejének módosítása vagy ugyanazon jogi rendelkezésekkel egy új rendelet elfogadása felesleges adminisztratív terhet jelent, amelyet el kell kerülni. Különösen abban az esetben, amikor az utolsó pillanatban születik határozat a megújításról, lehet egy olyan időszak, amely alatt az intézkedések – a rendelet módosításáig vagy elfogadásáig – nem alkalmazandók.
37. Ezért kívánatosabb, hogy az adott rendelet maradjon továbbra is hatályban, amíg azt hatályon kívül nem helyezik. Az egyértelműség és az átláthatóság érdekében fontolóra kell venni egy egységes szerkezetbe foglalt szöveg elfogadásának¹³ lehetőségét azokban az esetekben, amikor a KKBP-határozatokat vagy -rendeleteket már legalább három alkalommal módosították¹⁴.

¹² Lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkét.

¹³ Az egységes szerkezetbe foglalt szöveg elfogadása az aktus jogi vitathatósága határidejének megújításával járna.

¹⁴ A Kiadóhivatal rendszeresen kihirdeti a Hivatalos Lapban az uniós jog alap-jogiaktusainak egységes szerkezetbe foglalt változatát, a korlátozó intézkedésekre vonatkozó aktusokat is ideértve; ezek az EUR-Lex-en keresztül hozzáférhetők. Ezek dokumentációs eszközöknek tekintendők, és jogi értékkel nem rendelkeznek. Meg kell jegyezni, hogy a módosító jogi aktusok preambulumbekzdéseit az egységes szerkezetbe foglalt változatok általában nem tartalmazzák.

H. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak végrehajtása

Új intézkedések

38. Az ENSZ Alapokmánya felhatalmazza a Biztonsági Tanácsot arra, hogy az ENSZ tagjai számára kötelező erejű korlátozó intézkedéseket fogadjon el¹⁵ a nemzetközi béke és biztonság megőrzése vagy helyreállítása érdekében. Fontos, hogy az EU a lehető leghamarabb végrehajtsa az ENSZ ilyen korlátozó intézkedéseit. A gyorsaság különösen fontos a pénzeszközök befagyasztása esetében, mivel ezek gyorsan mozognak. Ilyen esetekben az egyes tagállamok megvizsgálhatják a pénzügyi intézkedésekre vonatkozó átmeneti nemzeti intézkedések lehetőségét. Az EU-nak arra kell törekednie, hogy a szükséges végrehajtási jogszabályokat késedelem nélkül, és legkésőbb az ENSZ BT-határozat elfogadását követő 30 napon belül meghozza. Azokban az esetekben, amikor az ENSZ által újonnan végrehajtott jegyzékbe vétel szükségessé teszi az érintett személyek és szervezetek jegyzékének naprakésszé tételét, az uniós jogi aktusok szükséges módosításait a lehető legrövidebb időn belül el kell fogadni.
39. Az ENSZ Biztonsági Tanácsában tagsággal rendelkező uniós tagállamok az EUSZ 34. cikkének megfelelően, az ENSZ Alapokmánya szerinti felelősségük sérelme nélkül törekednek annak biztosítására, hogy a kérdéses ENSZ BT határozat megtárgyalásakor az EU számára fontos kérdéseket és a végrehajtással kapcsolatos uniós igényeket a felek a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vegyék.
40. A jelenlegi jogalkotási eljárás egy KKBP jogi eszköz, valamint egy, az Európai Unió működéséről szóló szerződésen alapuló tanácsi végrehajtási rendelet elfogadását írja elő, amelyek az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság együttes javaslatán alapulnak.

¹⁵ Lásd az ENSZ Alapokmányának 25. cikkét és VII. fejezetét.

41. Annak érdekében, hogy az ENSZ BT-határozatok elfogadását követően azonnal KKBP jogi eszközre vonatkozó tervezetet, valamint tanácsi rendeletre irányuló közös főképviselői és bizottsági javaslatot lehessen benyújtani, fontos az ENSZ BT-határozatok tervezeteivel kapcsolatos gyors információcsere. Ez a megközelítés lehetővé teszi a Tanács számára, hogy indokolatlan késedelem nélkül, lehetőleg egyszerre vagy minimális időkülönbséggel fogadja el a KKBP jogi eszközt és a rendeletet.
42. A jogalkotási szövegek egységes megszövegezése hozzá fog járulni az ENSZ korlátozó intézkedéseinek még gyorsabb végrehajtásához. Amikor az EU ENSZ korlátozó intézkedéseket hajt végre, az egységes szöveget és a közös fogalommeghatározásokat az ENSZ BT-határozathoz kell igazítani.
43. Annak érdekében, hogy a New York-i uniós képviselők rendszeres információkat kapjanak az ENSZ korlátozó intézkedések végrehajtása során az EU-ban felmerült kérdésekről, a 34. cikk szerinti koordináció keretében New York-ban üléselő uniós képviselők tájékoztató feljegyzéseket fognak kapni. Ösztönözni kell a Brüsszelben és New Yorkban található uniós képviselők, valamint az EU és az ENSZ intézményei közötti rendszeres párbeszédet – többek között közös szemináriumok rendezése révén – az érintett kérdések jobb megértése érdekében. E tekintetben fontos, hogy a szankciókról New Yorkban tartott megbeszélésekkel kapcsolatos jelentések a 34. cikk szerinti koordináció keretében eljussanak a brüsszeli uniós képviselőkhez.
44. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak kötelező ereje miatt az ENSZ-intézkedések hatékony végrehajtása azonnali jogalkotási intézkedést kíván meg. Egyedi helyzet áll fenn, amennyiben a Biztonsági Tanács olyan intézkedésekről dönt, amelyek meghatározott időpontig érvényesek.
- Ilyen helyzetben az uniós jogi aktusokban nem helyénvaló lejáratási időpontot megjelölni, hiszen a Biztonsági Tanács rendszerint a lejáratási időpontot megelőzően megújítja az intézkedéseket. Jelezni kell azonban, hogy az intézkedés módosítására vagy adott esetben hatályon kívül helyezésére a Biztonsági Tanács határozatának megfelelően kerül sor.

A korlátozó intézkedések lejárata vagy hatályon kívül helyezése

45. Amennyiben az EU kizárólag a Biztonsági Tanács határozatainak végrehajtására alkalmaz korlátozó intézkedéseket, nem helyénvaló, hogy a végrehajtási jogi eszköz hatályban maradjon azt követően is, hogy a Biztonsági Tanács az intézkedések feloldásáról döntött, ezért a korlátozó intézkedéseket a lehető legrövidebb időn belül hatályon kívül kell helyezni.

Mentességek

46. A VII. fejezet szerinti ENSZ BT-határozatok a nemzetközi jog értelmében kötelezőek. Amennyiben az EU olyan korlátozó intézkedéseket hajt végre, amelyekről a Biztonsági Tanács határozatban döntött, mentességeket kizárólag akkor lehet engedélyezni, ha azok összhangban vannak az említett határozattal. E tekintetben a 38. pont mérvadó, többek között az érintett személyek alapvető szükségleteinek kielégítése érdekében engedélyezett humanitárius mentességekre vonatkozóan is.

Jelentéstétel

47. Amennyiben az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozata jelentéstételi kötelezettséget ír elő, az EU szintjén hozott intézkedésekről szintén be lehet nyújtani egy közös uniós jelentést az ENSZ-nek. Ilyen esetekben a nemzeti és a közös jelentéstétel kiegészítené egymást .

I. Hatáskör

48. A KKBP jogi eszköz célja annak meghatározása, hogy milyen korlátozó intézkedések szükségesek a jogi eszköz céljainak eléréséhez, valamint az, hogy alapul szolgáljon az adott harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatoknak az Európai Unió általi beszüntetéséhez vagy csökkentéséhez.

Az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkén alapuló rendelettel fogadhat el végrehajtási jogalkotási intézkedéseket. Amennyiben az Unió nem bír hatáskörrel, az egyes tagállamok feladata a szükséges jogszabályokat vagy végrehajtási intézkedéseket elfogadni.

49. A korlátozó intézkedések bevezetésének vizsgálatakor eseti alapon értékelni kell az uniós hatásköröket, figyelembe véve az Unióra a Szerződések által ruházott hatásköröket. A gyakorlat szerint a Tanács a KKBP jogi eszközben jelzi, hogy „egyes intézkedések végrehajtásához az Unió további fellépése szükséges”, annak érdekében, hogy lehetővé tegye az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság számára az Unió hatáskörébe tartozó intézkedéseket végrehajtó rendeletre vonatkozó javaslat benyújtását. Amennyiben pontosításra van szükség annak érdekében, hogy valamennyi intézkedést időben végrehajtsák, a KKBP jogi eszköznek jeleznie kell, hogy az egyes intézkedések vagy az intézkedések egyes részei konkrétan hogyan lesznek végrehajtva.
50. Amennyiben az Európai Unió rendelkezik a korlátozó intézkedéseket végrehajtó rendelet elfogadásához szükséges hatáskörrel, a tagállamoknak előírja, hogy állapítsanak meg szabályokat a rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozóan, és hozzanak meg minden, az említett szankciók végrehajtásának biztosításához szükséges intézkedést.

J. Joghatóság

51. Uniós korlátozó intézkedések csak olyan helyzetekben hozhatók, amelyeknek uniós vonatkozásai is vannak. E dokumentum 88. pontjának értelmében ilyen helyzetnek számítanak azok, amelyekben az Európai Unió területe, a tagállamok légi járművei vagy vízi járművei, a tagállamok állampolgárai, tagállami jog szerint bejegyzett vagy létrehozott vállalatok vagy egyéb szervezetek, vagy részben vagy egészben az Európai Unióban működő vállalkozások érintettek.
52. Az EU tartózkodik a nemzetközi jogot sértő, területen kívüli hatályú jogalkotási eszközök elfogadásától. Az EU elítélte a harmadik országok olyan korlátozó intézkedéseket végrehajtó jogszabályainak területen kívüli alkalmazását, amelyek célja az Európai Unió tagállamainak joghatósága alá tartozó természetes és jogi személyek tevékenységeinek szabályozása, mivel ez sérti a nemzetközi jogot¹⁶.

¹⁶ A Tanács 1996. november 22-i 2271/96/EK rendelete és 96/668/KKBP együttes fellépése a harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről (HL L 309., 1996.11.29., 1. és 7. o.).

K. Megfelelés

53. A tagállamoknak meg kell hozniuk a megfelelő intézkedéseket a korlátozó intézkedéseknek való megfelelés biztosítása érdekében.
54. Egy uniós tagállamban bejegyzett szervezet nem teheti meg többek között azt, hogy az irányítása alatt álló vállalatot valamely tiltás megkerülésére használ fel – ideértve azt az esetet is, amikor ez utóbbi nem az EU-ban bejegyzett vállalat, továbbá ilyen tartalmú utasítást sem adhat.
55. Helyénvaló, ha az Unióban bejegyzett szervezet adott esetben tájékoztatja az irányítása alatt álló vállalatot az újonnan elfogadott uniós korlátozó intézkedésekről, hogy azokat az üzletpolitika kialakításakor teljes mértékben figyelembe lehessen venni.

I. Tulajdonlás és ellenőrzés

Tulajdonlás

- 55a. Annak megítélése során, hogy valamely jogi személy vagy szervezet valamely más személy vagy szervezet tulajdonában van-e, a figyelembe veendő kritérium a tulajdonjog feletti több mint 50 %-os rendelkezési jog vagy a többségi részesedés¹⁷. Ha ez a kritérium teljesül, akkor úgy kell vélni, hogy a jogi személy vagy szervezet valamely más személy vagy szervezet tulajdonában van.

Ellenőrzés

- 55b. Annak megítélése során, hogy valamely jogi személy vagy szervezet valamely más személy vagy szervezet egyedüli, vagy valamely másik részvényessel vagy egyéb harmadik féllel kötött megállapodás alapján történő ellenőrzése alatt áll-e, a figyelembe veendő kritériumok többek között az alábbiak lehetnek¹⁸:

¹⁷ Ez a kritérium a 2580/2001/EK rendeletben található fogalommeghatározásban szerepel.

¹⁸ Ezek a kritériumok a 2580/2001/EK rendeletben található fogalommeghatározásban szerepelnek.

- (a) jog az adott jogi személy, csoport vagy szervezet igazgatási, vezetési vagy felügyeleti szervét alkotó tagok többségének kinevezéséhez vagy elmozdításához, vagy e jogkör gyakorlása;
- (b) a tény, hogy pusztán a saját szavazati jogok gyakorlásával a jogi személy, csoport vagy szervezet igazgatási, vezetési vagy felügyeleti szerveit alkotó, a folyó és a megelőző pénzügyi évben hivatalban lévő tagok többsége kinevezhető;
- (c) a többi részvényessel vagy a jogi személy vagy szervezet tagjaival megállapodva az adott jogi személyben vagy szervezetben a részvényesek vagy a tagok szavazati jogának többsége feletti egyedüli rendelkezés;
- (d) jog a meghatározó befolyás gyakorlására a jogi személy vagy a szervezet felett, a jogi személlyel vagy a szervezettel kötött megállapodás, vagy a jogi személy vagy a szervezet alapító okiratának vagy alapszabályának rendelkezései alapján, amennyiben az adott jogi személyre, csoportra vagy szervezetre irányadó jog lehetővé tesz ilyen megállapodást vagy rendelkezést;
- (e) hatáskör a d) pontban említett meghatározó befolyás gyakorlásának jogára, anélkül, hogy e jog megilletné¹⁹;
- (f) jog a jogi személy vagy szervezet vagyoni értékeinek vagy azok egy részének felhasználására;
- (g) a jogi személy vagy szervezet üzleti tevékenységének irányítása egységes jogalapon, összevont éves beszámolók közzétételével;
- (h) a jogi személy vagy szervezet pénzügyi kötelezettségeinek egyetemleges megosztása, vagy azokért vállalt kezesség.

Ha e kritériumok bármelyike teljesül, akkor úgy kell tekinteni, hogy a vizsgált jogi személy vagy szervezet valamely más személy vagy szervezet ellenőrzése alatt áll, hacsak – eseti alapon – ennek ellenkezője nem állapítható meg.

55c. A tulajdonlásra, illetve az ellenőrzésre vonatkozó fenti kritériumok teljesülése eseti alapon cáfolható.

¹⁹ Többek között például fedőcég révén.

II. Pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetett rendelkezésre bocsátása a jegyzékben szereplő személyek és szervezetek számára

55d. Amennyiben a fenti kritériumoknak megfelelően a tulajdonlás vagy az ellenőrzés megállapításra kerül, a pénzeszközöknek és a gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, jegyzékbe nem vett jogi személyek vagy szervezetek számára történő rendelkezésre bocsátását elméletileg úgy kell tekinteni, hogy azokat közvetve a jegyzékbe vett személy vagy szervezet rendelkezésére bocsátották, kivéve ha kockázatalapú megközelítés alkalmazásával és az összes releváns körülmény – többek között az alábbi kritériumok – figyelembevételével eseti alapon ésszerűen megállapítható, hogy az érintett pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat nem a jegyzékbe vett személy vagy szervezet fogja használni, illetve azokat nem fogják az ő hasznára fordítani.

A figyelembe veendő kritériumok közé tartoznak többek között az alábbiak:

- (a) az érintett szervezetek közötti szerződéses kapcsolat természete (például adásvételi, vételi vagy forgalmazási szerződések) és létrejöttének időpontja;
- (b) a jegyzékbe nem vett szervezet tevékenységi ágazatának relevanciája a jegyzékbe vett szervezet szempontjából;
- (c) a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök és gazdasági erőforrások jellemzői, ideértve azt is, hogy milyen eséllyel használhatná őket a jegyzékbe vett szervezet, illetve milyen könnyen lehetnének átruházhatók számára.
- (d) Mindazonáltal pusztán az a tény, hogy egy jegyzékbe nem vett személy vagy szervezet olyan profit szerzésére használ fel egy adott gazdasági erőforrást, amelyből a jegyzékbe vett részvényes is részesül, nem indokolja, hogy a gazdasági erőforrást úgy tekintsék, hogy azt a jegyzékbe vett személy vagy szervezet javára fordították.

55e. Megjegyzendő, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek számára történő közvetett rendelkezésre bocsátása olyan esetekre is kiterjedhet, amikor ezeket az eszközöket olyan személyek vagy szervezetek számára tették hozzáférhetővé, amelyek nincsenek a jegyzékbe vett szervezet tulajdonában, illetve nem állnak annak ellenőrzése alatt.

III. Felelősség alóli mentesség

55f. A fenti elemek nem érintik a vonatkozó jogi aktusokban foglalt, a felelősség alóli mentességről szóló záradékokat.

IV. Információcsere

55g. A vonatkozó uniós rendeletekben²⁰ előírtaknak megfelelően és a fenti értékelések elvégzésének megkönnyítése érdekében a tagállamok az uniós jog alapján kötelesek megosztani egymással a rendelkezésükre álló releváns információkat. Amennyiben valamely tagállam illetékes hatósága olyan információval rendelkezik, hogy egy jegyzékbe nem vett jogi személy vagy szervezet valamely jegyzékbe vett személy vagy szervezet tulajdonában van, illetve ellenőrzése alatt áll, vagy bármely olyan információval, amely érintheti a pénzeszközök és a gazdasági erőforrások közvetett rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalom eredményes végrehajtását, az érintett tagállamnak – a nemzeti jogában foglaltaknak megfelelően – meg kell osztania a vonatkozó információkat a többi tagállammal és a Bizottsággal.

55h. A jelentéstételre, a bizalmas kezelésre és a szakmai titoktartásra vonatkozó szabályok sérelme nélkül azoknak a gazdasági szereplőknek, amelyek tudomást szereznek arról, hogy egy jegyzékbe nem vett jogi személy vagy szervezet valamely jegyzékbe vett személy vagy szervezet tulajdonában van, illetve ellenőrzése alatt áll, tájékoztatniuk kell erről az adott tagállam illetékes hatóságát és – közvetlenül vagy az adott tagállamon keresztül – a Bizottságot is.

V. Jegyzékbe vételre irányuló javaslatok

55i. Adott esetben az érintett tagállamnak javasolnia kell továbbá, hogy vegyék jegyzékbe azt a jogi személyt vagy szervezetet, amelyikről megállapítást nyert, hogy valamely, már jegyzékbe vett személy vagy szervezet tulajdonában van, illetve ellenőrzése alatt áll.

²⁰ Például az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet 40. és 44. cikke, valamint a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 36/2012/EU rendelet 29. és 30. cikke.

L. Tájékoztatás és kommunikáció

56. Az EU korlátozó intézkedéseinek hatékonyságát növeli, ha harmadik országok is hasonló intézkedéseket fogadnak el. A szankciókat ezért elvileg célszerűbb az ENSZ keretében elfogadni. Amennyiben ez nem lehetséges, az EU-nak arra kell törekednie, hogy az intézkedések a lehető legszélesebb körű támogatásban részesüljenek a nemzetközi közösség részéről, hogy ezáltal nagyobb nyomást lehessen gyakorolni az érintett országra.
57. Autonóm szankciók elfogadásakor az EU-nak tájékoztató tevékenység révén arra kell törekednie, hogy együttműködő partnereket találjon, és lehetőség szerint elérje, hogy releváns harmadik országok is hasonló intézkedéseket fogadjanak el, a helyettesítő hatások minimálisra csökkentése és a korlátozó intézkedések hatásának növelése érdekében. A tagjelölt országokat szisztematikusan fel kell kérni arra, hogy csatlakozzanak az EU által bevezetett intézkedésekhez. Emellett a kulcsfontosságú partnerekkel folytatott konzultációk keretében rendszeresen fel kell vetni az ENSZ szankciórendszere egységes és következetes értelmezésének és hatékony végrehajtásának kérdését. Az Unió küldöttségeit teljes mértékben be kell vonni ebbe a folyamatba.
58. Az EU-nak és tagállamainak aktívan és rendszeresen tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós szankciókról, hogy növeljék azok láthatóságát, és elkerüljék azok téves értelmezését, különösen a helyi civil lakosság részéről. Az ilyen kommunikációs tevékenységek biztosítják azt is, hogy az intézkedések a lehető legnagyobb politikai hatást fejtsék ki. A közös üzeneteket a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportjával konzultálva az adott földrajzi területtel foglalkozó munkacsoport keretében kell megvitatni, figyelembe véve az intézkedések jogi, technikai és horizontális következményeit is.

III. Jogi eszközök egységes szövege

Az e fejezetben meghatározott egységes szövegezést kell használni valamennyi vonatkozó, uniós korlátozó intézkedéseket érintő jogi eszköz esetében, kivéve, ha attól eltérő szövegezésre van szükség az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatának helyes végrehajtása érdekében.

A mentességekre vonatkozó rendelkezéseket adott esetben ki kell igazítani.

A. Fogalommeghatározások

Az EU korlátozó intézkedései tekintetében a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni. Szükség szerint további fogalommeghatározások kidolgozására is sor kerül majd.

59. *„Technikai segítségnyújtás”*²¹:

„a javításhoz, fejlesztéshez, gyártáshoz, összeszereléshez, teszteléshez, karbantartáshoz és minden egyéb műszaki szolgáltatáshoz kapcsolódó műszaki támogatás, amely lehet betanítás, képzés, munkatapasztalatok vagy készségek átadása, vagy konzultációs szolgáltatások nyújtása; a műszaki támogatás magába foglalja a támogatás szóbeli formáit is”.

59a. *„Finanszírozás és pénzügyi támogatás”*:

„minden olyan intézkedés, a választott konkrét eszköztől függetlenül, amelynek révén az érintett személy, szervezet vagy szerv feltételesan vagy feltétel nélkül saját pénzeszközeit vagy gazdasági erőforrásait rendelkezésre bocsátja vagy erre kötelezettséget vállal, többek között – de nem kizárólagosan – a következő formákban: vissza nem térítendő támogatás, hitel, garancia, kezességvállalási biztosítás, kötvény, akkreditív, szállítói hitel, vásárlói hitel, behozatali vagy kiviteli előleg, valamint bármilyen típusú biztosítás vagy viszontbiztosítás, az exporthitel-biztosítást is ideértve. Nem tekintendő finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a valamely termékért vagy szolgáltatásért fizetendő, megállapodás szerinti árnak a szokásos kereskedelmi gyakorlattal összhangban történő kifizetése, valamint a vonatkozó fizetési feltételek”.

²¹ 2000/401/KKBP együttes fellépés (HL L 159., 2000.6.30., 216. o.).

60. Az évek során a pénzeszközök befagyasztásának elrendelése, valamint a pénzeszközöknek a jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendelkezésére bocsátásának tilalma a következő fogalommeghatározásokon alapult:

„pénzeszközök”: bármilyen pénzügyi eszköz és gazdasági előny, beleértve, de nem kizárólag az alábbiakat:

- a) készpénz, csekk, pénzkövetelés, váltó, fizetési megbízás és egyéb fizetési eszközök;
- b) pénzügyi intézményeknél vagy egyéb szervezeteknél elhelyezett betétek, számlaegyenlegek, követelések és adóskötelezvények;
- c) nyilvánosan és zárt körben forgalmazott értékpapírok és adósságlevelek, beleértve a részvényeket, az értékpapírokat megtestesítő igazolásokat, a kötvényeket, a váltókat, az opciós utalványokat, a zálogleveleket és származtatott ügyleteket;
- d) kamatok, osztalékok, vagy vagyoni eszközökből származó vagy azok által képzett jövedelem vagy értéktöbblet;
- e) hitelek, beszámítási jogok, garanciák, teljesítési kötelezvények és egyéb pénzügyi kötelezettségvállalások;
- f) hitellevelek, hajóraklevelek, adásvételi szerződések;
- g) pénzeszközökben vagy pénzügyi forrásokban fennálló érdekeltséget bizonyító okiratok.

„pénzeszközök befagyasztása”: a pénzeszközök bármilyen mozgásának, átutalásának, módosításának, felhasználásának, vagy az azokhoz való hozzáférésnek, illetve bármiféle olyan kezelésének a megakadályozása, amely bármilyen változást eredményezne a pénzeszközök mennyisége, összege, elhelyezkedése, tulajdonlása, birtoklása, jellege, rendeltetése tekintetében, vagy más olyan változást okozna, amely lehetővé tenné a pénzeszközök felhasználását, ideértve a portfóliókezelést is.

61. A gazdasági erőforrások befagyasztására vonatkozóan a Tanács az alábbi fogalommeghatározásokat használta, amelyeket szükség szerint a továbbiakban is használni lehetne az EU jogi eszközeiben:

„gazdasági erőforrások”: bármilyen materiális vagy immateriális, ingó vagy ingatlan eszköz, amely nem minősül pénzeszköznek, de felhasználható pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzéséhez;

„gazdasági erőforrások befagyasztása”: annak megakadályozása, hogy ezeket az erőforrásokat pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére használják fel, beleértve – de nem kizárólag – azok eladását, bérbeadását, vagy jelzáloggal való megterhelését.

62. *„kettős felhasználású termékek”:*
„azok a termékek, beleértve a szoftvert és a technológiát is, amelyek polgári és katonai célokra egyaránt felhasználhatók,
*e fogalom továbbá magában foglalja azokat a termékeket is, amelyek egyaránt felhasználhatók nem robbantási célokra, és nukleáris fegyverek vagy más nukleáris robbanószerkezetek előállítása során.”*²²

B. Fegyverembargók

Az embargó hatálya alá tartozó felszerelések

63. Fegyverembargó elrendelése esetére szükség van egy egységes uniós rendszer kialakítására. A 2008. december 8-án elfogadott 2008/944/KKBP közös álláspont²³ meghatározza a tagállamoknak a fegyverekkel kapcsolatos exportellenőrzési politikájában alkalmazandó kritériumokat. Ebből a célból 2000-ben sor került a haditechnikai eszközöket tartalmazó közös lista elfogadására²⁴. Eltérő rendelkezés hiányában a fegyverembargóknak legalább a haditechnikai eszközöket tartalmazó közös uniós listán szereplő valamennyi árura és technológiára ki kell terjedniük.
64. A haditechnikai eszközöket tartalmazó közös uniós lista nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek polgári és katonai célra egyaránt felhasználhatók. Az említett kettős felhasználású termékek exportjának ellenőrzése a 428/2009/EK tanácsi rendelettel²⁵ összhangban történik. E rendelet előírja, hogy annak elbírálásakor, hogy a kiviteli engedély kiadásra kerüljön-e, a tagállamoknak figyelembe kell venniük többek között a Tanács által elfogadott jogi eszközben vagy az EBESZ határozatában vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának jogilag kötelező erejű határozatában megállapított szankciók szerinti kötelezettségeiket.

²² A Tanács 2009. május 5-i 428/2009/EK rendelete 2. cikkének (1) bekezdése (HL L 134, 2009.5.29., 1. o.).

²³ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

²⁴ A fegyverkivitelre vonatkozó európai uniós magatartási kódex hatálya alá tartozó haditechnikai eszközöket tartalmazó közös lista elfogadásának alkalmából kiadott, 2000. június 13-i tanácsi nyilatkozathoz csatolt lista, HL C 191., 2000. július 8. A listának egy, a Tanács által 2012. február 27-én elfogadott frissített változata került közzétételre a Hivatalos Lapban (HL C 85., 2012.3.22., 1. o.).

²⁵ HL L 134., 2009.5.29, 1. o.

A listán szereplő áruk közül jellegükből fakadóan (kettős felhasználás) több is felhasználható teljesen jogszerű alkalmazásokban, ilyenek például a bankokban használt kriptográfiai termékek, vagy a kórházakban, gyárakban, egyetemeken, tengeri olajmezőkön használt felszerelések. Ennélfogva a teljes körű tilalomnak az eredeti célon messze túlmenő és teljes egészében helytelen következményei lehetnek. A legtöbb esetben a kettős felhasználású termékekre vonatkozó tilalom – beleértve azok polgári célú használatát is – ezért minden valószínűség szerint aránytalan, kivéve, ha korlátozásokkal és megfelelő kivételekkel (bizonyítottan jogszerű cél) kerülnek alkalmazásra.

Amennyiben azonban az említett termékekre vonatkozó embargó helyénvalónak minősül, a jogi eszköznek hivatkoznia kell a kettős felhasználású termékeknek a 428/2009/EK rendelet mellékletében szereplő közös listájára.

65. A fegyverembargó elrendeléséről szóló rendelkezés egységes szövege az alábbi lehet:

„A tagállamok állampolgárai részéről vagy a tagállamok területéről, illetve az azok lobogója alatt közlekedő vízi vagy légi járművek felhasználásával tilos (ország) részére származási helyüktől függetlenül fegyvereket és minden egyéb ezekkel kapcsolatos anyagot értékesíteni, szállítani, átadni vagy kivinni, ideértve a fegyvereket és lőszereket, a katonai járműveket és felszereléseket, a katonai jellegű felszereléseket és a felsoroltak pótalkatrészeit.”

A katonai tevékenységhez kapcsolódó technikai segítségnyújtás és egyéb szolgáltatások

66. Autonóm uniós fegyverembargó elrendelése esetén, amely fegyverekre és lőszerre, katonai járművekre és felszerelésekre, katonai jellegű felszerelésekre, valamint azok pótalkatrészeire vonatkozik, alapesetben az ilyen felszerelésekhez kapcsoló technikai segítségnyújtásra vonatkozóan is tilalmat kell elrendelni. Emellett a fegyverkivitel finanszírozására vagy pénzügyi támogatására vonatkozó tilalom is erősíthetné a fegyverembargót.

67. A cikk egységes szövege az alábbi lehet:

Tanácsi

Tilos:

- a) *közvetve vagy közvetlenül bármely (ország)-i személy vagy szervezet részére vagy (ország)-ban/-ben való használat céljára olyan brókertevékenységet²⁶folytatni, illetve olyan technikai segítségnyújtást vagy egyéb szolgáltatást nyújtani, amely katonai tevékenységekhez vagy fegyverek és bárminemű kapcsolódó anyag rendelkezésre bocsátásához, gyártásához, karbantartásához és használatához kapcsolódik, ideértve a fegyvereket és lőszereket, a katonai járműveket és felszereléseket, a katonai jellegű felszereléseket, valamint ezek pótalkatrészeit;*
- b) *bármely személynek vagy szervezetnek közvetve vagy közvetlenül, (ország)-ban vagy (ország)-i használatra katonai tevékenységekkel kapcsolatos finanszírozást vagy pénzügyi támogatást nyújtani, beleértve különösen a fegyverek vagy azokhoz kapcsolódó felszerelések értékesítésével, szállításával, átadásával vagy kivitelével kapcsolatos, vagy a kapcsolódó technikai segítségnyújtás, brókertevékenység és egyéb szolgáltatások nyújtására irányuló támogatásokat, kölcsönöket, exporthitel-biztosítást, biztosítást és viszontbiztosítást;*
- c) *tudatosan és szándékosan részt venni olyan tevékenységben, amelynek közvetlen vagy közvetett célja vagy hatása az a) vagy b) pontban említett tilalmak megkerülése.”*

Mentességek

68. Helyénvaló lehet humanitárius célból mentességet biztosítani a fegyverek és a kapcsolódó felszerelések szállítására vonatkozó embargó alól, mivel a konfliktust követően a területen az ellenőrzés alatt tartott felszerelések bizonyos típusai jelentős mértékben hozzájárulnak a polgári lakosság biztonságához és a gazdasági újjáépítéshez. E mentességeknek általában halált nem okozó katonai felszerelésekre és a személyes használatra exportált védőruházatra kell korlátozódnia. Kiterjedhetnek aknamentesítő felszerelésekre is, valamint adott esetben az intézményépítésre tervezett anyagokra.

²⁶ A Tanács 2003. június 23-i 2003/468/KKBP közös álláspontja a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről (HL L 156., 2003.6.25., 79. o.).

69. Kívánatos, hogy a halált nem okozó katonai felszerelésekre vonatkozó mentességek mérlegelése – a többi mentességhez hasonlóan – eseti alapon, az EU fegyverexportról szóló magatartási kódexében, valamint az egyéb uniós jogszabályokban és jogi eszközökben foglalt kritériumok teljes mértékű figyelembevételével történjen. A tagállamoknak megfelelő biztosítékot kell követelniük az említett exporttal való visszaélések ellen, és adott esetben rendelkezéseket kell hozniuk a felszerelések hazatelepítéséről.

70. A fegyverek és más kapcsolódó felszerelések kivételének tilalma alóli mentességet meghatározó rendelkezés egységes szövege az alábbi lehet:

„1. A ... cikk nem vonatkozik:

- a) a kizárólag humanitárius vagy védelmi célt szolgáló, vagy az ENSZ és az EU intézményépítő programjaira, vagy az EU és az ENSZ válságkezelési műveleteire szánt, halált nem okozó katonai felszerelések értékesítésére, szállítására, átadására vagy kivételére;*
- b) aknamentesítő felszerelések és aknamentesítéshez használatos anyagok értékesítésére, szállítására, átadására vagy kivételére;*
- c) az ilyen felszereléssel vagy ilyen programokkal és műveletekkel kapcsolatos finanszírozásra vagy pénzügyi támogatásra;*
- d) az ilyen felszereléssel vagy ilyen programokkal és műveletekkel kapcsolatos technikai segítségnyújtásra,*

feltéve, hogy az ilyen kivételhez (az illetékes hatóság) előzetesen hozzájárult.”

71. Olyan ENSZ vagy uniós intézményépítő programok, illetve uniós vagy ENSZ válságkezelő műveletek esetén, amelyek halált okozó felszerelés kivételét tennék szükségessé, a fenti rendelkezést az a) pontban a „...-ra szánt anyagok” kifejezéssel kell kiegészíteni.

Adott esetben a regionális vagy szubregionális szervezetek által szervezett intézményépítő programokat vagy válságkezelő műveleteket az a) pontban foglalt mentességhez lehet sorolni.

Az ENSZ intézményépítő programjai esetében az ilyen anyagok értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele a megfelelő ENSZ Szankciós Bizottság előzetes engedélyéhez köthető.

72. A védőruházatra vonatkozó rendelkezés egységes szövege a következő lehet:

„A ...cikk nem alkalmazandó a védőruházatra, ideértve azokat a golyóálló mellényeket és katonai sisakokat, amelyeket az ENSZ, az EU vagy a tagállamok személyzetének tagjai, a média képviselői és a humanitárius és fejlesztési munkatársak, illetve a kisegítő személyzet tagjai kizárólag személyes használatukra, átmeneti jelleggel vittek be (országba).”

C. Korlátozások a belső elnyomásra felhasznált eszközökre és egyéb meghatározott behozatalokra és kivitelekre vonatkozóan

73. Amennyiben a korlátozó intézkedések elrendelésére belső elnyomásra irányuló politika miatt kerül sor, helyénvaló elrendelni bizonyos felszerelések kivitelének és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatásoknak – mint például a karbantartásnak és a javításnak – a tilalmát. A belső elnyomásra felhasználható termékek kivitelére vonatkozó embargóról szóló határozatok esetében az uniós jogi eszközök alkalmazhatnának egy elfogadott listát, illetve hivatkozhatnának arra. A mellékletben szerepel egy lista, amely – a Tanács döntésének függvényében – meghatározza a belső elnyomásra használható felszerelések kivitele korlátozásának alkalmazási körét²⁷.

²⁷ A lista olyan, belső elnyomásra használható termékekre összpontosít, amelyek nagyon közel állnak az EU közös katonai listájában szereplőkhöz; nem terjed ki azonban az EU közös katonai listájában szereplő termékekre, sem pedig a 1236/2005/EK rendeletben (a „kínzás elleni rendeletben”) szabályozott termékekre. A szabályozott termékek és a jellemzően fogyasztói vagy szabadidős tevékenységekhez szükséges felszerelések közötti megfelelő határvonal meghatározásában rejlő problémákra tekintettel a lista nem tartalmaz olyan árukat, amelyek szokásos fogyasztói vagy szabadidős tevékenységekhez kapcsolódhatnak.

74. A belső elnyomásra felhasznált felszerelésekre vonatkozó korlátozások egységes szövege a következő lehet:

„Tilos:

- a) az I. mellékletben felsorolt, belső elnyomásra felhasználható felszerelések értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele közvetlenül vagy közvetve – függetlenül attól, hogy azok a Unióból származnak-e – bármilyen [állam neve]-i személy vagy szervezet;*
- b) az a) pontban említett felszerelésekhez kapcsolódó technikai segítségnyújtás közvetlenül vagy közvetve bármilyen [állam neve]-i személy vagy szervezet részére, vagy [állam neve]-i felhasználásra;*
- c) az a) pontban említett felszerelésekhez kapcsolódó finanszírozás vagy pénzügyi támogatás nyújtása, közvetlenül vagy közvetve bármilyen [állam neve]-i személy vagy szervezet részére, vagy [állam neve]-i felhasználásra;*
- d) a tudatos és szándékos részvétel olyan tevékenységben, amelynek közvetlen vagy közvetett célja vagy hatása az a), b) vagy c) pontban említett tilalmak megkerülése.*

75. Adott esetben célszerű lehet az internet és más kommunikációs csatornák ellenőrzését és lehallgatását lehetővé tevő berendezésekkel, technológiákkal vagy szoftverekkel való visszaélés megelőzését szolgáló korlátozó intézkedések bevezetése is.

76. Unió keretben kidolgozásra kerültek egyéb listák is, mint például a kőolaj és a kőolajtermékek listája²⁸. A konkrét kiviteli és behozatali ellenőrzési rendszerek hatályát meghatározó jövőbeli listák hasznos kiindulási pontot jelenthetnek a kiviteli és a behozatali tilalmakra vonatkozóan, amennyiben a KKBP céljainak elérése érdekében szükségesnek bizonyul egy adott ország tekintetében egy meghatározott szabályozott kategória teljes kereskedelmének tilalma. A kiviteli és a behozatali tilalmak hatálya alá eső áruk listáját adott esetben a 2658/87/EGK tanácsi rendeletben alkalmazott leírások figyelembevételével lehet meghatározni. Amennyiben ez nem lehetséges, szükség szerint az árukat oly módon lehetne meghatározni, hogy az lehetővé tegye a 2658/87/EGK tanácsi rendeletben használt leírásoknak való megfelelést.
77. Az ilyen intézkedések alóli mentességnek elegendőnek kell lennie adott esetben a humanitárius fellépések lehetővé tételéhez, valamint a korlátozó intézkedések célkitűzésének teljes körű figyelembevételén kell alapulnia.

D. Korlátozások a belépésre vonatkozóan (vízum- vagy beutazási tilalom)

78. Több KKBP jogi aktus a jogi eszköz mellékletében felsorolt harmadik országbeli állampolgárok belépésére vonatkozó tilalmat ír elő.
79. A Tanács 539/2001/EK rendelete felsorolja azon harmadik országokat, amelyek állampolgárai a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, illetve az e kötelezettség alól mentes országokat²⁹. A KKBP-határozatokban beutazási tilalom alá vont, az EU területére való belépéskor vízumkötelezettség alá eső személyek nem kapnak vízumot, amennyiben kérelmezik azt. Külső határokon való megjelenésük alkalmával minden esetben meg kell tőlük tagadni a belépést. Amennyiben vízumkötelezettség nem áll fenn, vagy hosszú idejű tartózkodásra jogosító vízum vagy letelepedési engedély került kiadásra, a belépésre vonatkozó korlátozásokhoz nemzeti intézkedések lehetnek szükségesek³⁰.

²⁸ Lásd: az 1998. július 19-i 1705/1998/EK rendelet I. melléklete (HL L 215, 1998.8.1., 1. o.).

²⁹ HL L 81., 2001.3.21., 1. o. A listát több alkalommal módosították.

³⁰ Jelenleg tanácskozások folynak az uniós beutazási tilalom alá eső személyek elektronikus összesített jegyzékére vonatkozóan.

80. A vízum-/beutazási tilalmat, illetve az azok alóli mentességeket szabályozó rendelkezés egységes szövege a következő lehet:

1. *„A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozzák a mellékletben (feltételek/kategóriák, amennyiben a szövegben meghatározásuk még nem szerepelt) felsorolt személyek területükre való belépését, vagy az azon történő átutazását;*
2. *Az (1) bekezdés nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a saját állampolgáraiktól megtagadják a területükre való belépést.*
3. *Az (1) bekezdés nem érinti azokat az eseteket, amikor egy tagállamot nemzetközi jogi kötelezettségek terhelnek, nevezetesen:*
 - i. nemzetközi kormányközi szervezetnek helyt adó országgént;*
 - ii. az Egyesült Nemzetek Szervezete által vagy annak keretében összehívott nemzetközi konferenciának helyt adó országgént; vagy*
 - iii. többoldalú, kiváltságokat és mentességeket megállapító megállapodás alapján; vagy*
 - iv. az Apostoli Szentszék (Vatikáni Városállam) és Olaszország között 1929-ben létrejött lateráni egyezmény alapján.*
4. *A (3) bekezdés alkalmazandó azokra az esetekre is, amikor egy tagállam az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek (EBESZ) fogadó országa.*
5. *A Tanácsot megfelelően tájékoztatni kell minden olyan esetről, amelyben a tagállam a (3) és (4) bekezdés értelmében mentességet ad.*
6. *A tagállamok mentességeket adhatnak az (1) bekezdésben elrendelt intézkedések alól, amennyiben az utazást sürgető humanitárius szükség, vagy kormányközi találkozók, illetve az Európai Unió által támogatott vagy a területén szervezett, vagy az EBESZ elnökségét ellátó tagállam területén szervezett, a korlátozó intézkedések politikai célkitűzéseinek – többek között a demokráciának, az emberi jogoknak és a (országbeli) jogállamiságnak – a közvetlen előmozdítása érdekében folyó politikai párbeszédnek helyt adó találkozókra való részvétel indokolja.*

7. *Az (6) bekezdésben említett mentességet adni kívánó tagállamok írásban kötelesek tájékoztatni a Tanácsot. A mentességet megadottnak kell tekinteni, kivéve, ha a Tanács egy vagy több tagja az ellen – a javasolt mentességről szóló értesítés kézhezvételétől számított két munkanapon belül – írásban kifogást emel. Amennyiben a Tanács egy vagy több tagja kifogást emel, a Tanács minősített többséggel határozhat a javasolt mentesség megadásáról.*
8. *Azokban az esetekben, amikor a (3), (4), (6) és (7) bekezdésnek megfelelően a tagállam engedélyezi a mellékletben felsorolt személyeknek a területére való belépését vagy az azon történő átutazását, az engedély az abban megjelölt célra és az azzal érintett személyre korlátozódik.”*

81. Amennyiben egy olyan személy, akire mind pénzeszköz-befagyasztás, mind beutazási tilalom vonatkozik, egy tagállamtól a fenti egységes szövegű cikk (3), (4), (6) és (7) bekezdése alapján engedélyt kap, a tagállamoknak nem kell az említett személynél lévő azon pénzeszközöket elkobozniuk, amelyekre a személy jogosan tarthat igényt a számára engedélyezett utazás céljából.

E. Pénzügyi korlátozások

82. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkén alapuló, a vagyoni eszközök jogszabállyal elrendelt befagyasztásáról szóló rendelkezés egységes szövege a következő lehet:

- „(1) *A [(ország) kormánya tagjaihoz] és az [azokkal összeköttetésben álló]³¹ a (X.) mellékletben felsorolt személyekhez vagy szervezetekhez tartozó, birtokukban lévő vagy ellenőrzésük alatt álló minden pénzeszközt és gazdasági erőforrást be kell fagyasztani.*
- (2) *Nem bocsátható rendelkezésre – sem közvetlenül, sem közvetve – semmilyen pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás³² a (X.) mellékletben felsorolt személyek vagy szervezetek részére, illetve javára.”*

³¹ A szöveg e részei néhány esetben nem alkalmazandók (pl.: a terroristákra irányuló intézkedések esetében).

³² Megjegyzendő, hogy a szükséges dokumentumoknak egy jegyzékbe vett bankhoz történő benyújtása vagy a részére való továbbítása annak érdekében, hogy azokat engedélyezett kifizetések teljesítése céljából egy jegyzékbe nem vett személynek vagy szervezetnek véglegesen átadják, nem minősül pénzeszközök rendelkezésre bocsátásának.

Mentességek

83. A pénzeszközök befagyasztása alóli mentességről és a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmáról rendelkező cikk egységes szövege a következő lehet³³:

„(1) A ... cikktől (a jegyzékbe vett személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása) eltérve, a (Y.) mellékletben felsorolt weboldalakon feltüntetett illetékes hatóságok az általuk megfelelőnek vélt feltételekkel engedélyezhetik egyes befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felszabadítását vagy rendelkezésre bocsátását, azt követően, hogy megállapították, hogy az érintett pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások:

- (a) a (X.) mellékletben felsorolt személyek vagy szervezetek, valamint az ilyen természetes személyek eltartott családtagjai alapvető kiadásainak fedezéséhez szükségesek, beleértve az élelmiszerek, bérlet vagy jelzalog, gyógyszerek és orvosi kezelés, adók, biztosítási díjak és közműdíjak költségeit,*
- (b) kizárólag az ésszerű szakértői díjak és a jogi szolgáltatások biztosításával kapcsolatos térítések kifizetésére szolgálnak,*
- (c) kizárólag a befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások szokásos eszköztartási és megtartási díjainak, valamint szolgáltatási díjainak kiegyenlítésére szolgálnak,*
- (d) rendkívüli kiadások fedezéséhez szükségesek, feltéve, hogy az illetékes hatóság az engedély megadását megelőzően legalább két héttel közölte a többi tagállam illetékes hatóságával és a Bizottsággal a különleges engedély megadása alapjául szolgáló indokokat,*

³³ Kötelező erejű ENSZ BT-határozatok végrehajtása esetén (lásd a 44. pontot) a szöveg kiigazítására lehet szükség.

- (e) *a nemzetközi jog szerint mentességet élvező diplomáciai vagy konzuli képviseletek vagy nemzetközi szervezetek számlájára befizetett vagy számlájáról kiegyenlített pénzeszközök, amennyiben e kifizetésekre az adott diplomáciai vagy konzuli képviselet vagy nemzetközi szervezet általi hivatalos felhasználás céljából kerül sor,³⁴*
- (f) *az emberi biztonság vagy a környezetvédelem szavatolásához szükségesek.”*

A tagállamok tájékoztatják a többi tagállamot és a Bizottságot az e cikk alapján megadott engedélyekről.

- (2) *A ... cikk (pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy vagy szervezet rendelkezésére bocsátásának tilalma) nem alkalmazható a befagyasztott számlák következő növekményeire:*
- a) *kamat, vagy az említett számlákon jelentkező egyéb hozam; vagy*
- b) *olyan szerződések, megállapodások vagy kötelezettségek alapján esedékes kifizetések, amelyeket azelőtt kötöttek, vagy azon időpontot megelőzően keletkeztek, amikor a fenti számlák e határozat / rendelet rendelkezéseinek hatálya alá kerültek; vagy*
- c) *az EU-ban hozott, illetve az érintett tagállamban végrehajtható bírósági, közigazgatási vagy választottbírósi határozat alapján teljesítendő kifizetések,*

feltéve, hogy az ilyen kamat, egyéb hozam és kifizetés továbbra is a ... cikk (a jegyzékben szereplő személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása) hatálya alá esik.”

³⁴ Amennyiben a korlátozó intézkedések hatással lehetnek a kiváltságokat és mentességeket élvező diplomáciai képviseletekre és azok személyzetére (különösen amennyiben számlát tartanak jegyzékbe vett bankoknál), meg kell tenni az annak biztosításához szükséges lépéseket, hogy a korlátozó intézkedések a diplomáciai kapcsolatokról szóló, 1961. évi bécsi egyezmény 25. cikkének megfelelően ne hátráltassák az ilyen képviseleteket és személyzetük tagjait hivatali feladataik ellátásában.

84. A befagyasztott számlákon történő jóváírásról szóló cikk egységes szövege a következő lehet:

Rend

„A... cikk (pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek rendelkezésére bocsátásának tilalma) nem akadályozza, hogy a pénzügyi intézmények vagy hitelintézetek a harmadik felek által a jegyzékben szereplő személyek vagy szervezetek számláira átutalt pénzeszközöket a befagyasztott számlán jóváírják, feltéve, hogy az ilyen számlákon jelentkező növekmények befagyasztására is sor kerül. A pénzügyi intézménynek vagy hitelintézetnek haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes hatóságokat az ilyen ügyletekről.”

85. A bírósági, közigazgatási vagy választottbírósági határozat tárgyát képező pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások esetében a pénzeszközök befagyasztása alóli mentességről és a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalma alóli mentességről szóló cikk egységes szövege a következő lehet:

„A... cikktől (a jegyzékbe vett személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása) eltérve, a tagállamoknak a (Y). mellékletben felsorolt illetékes hatóságai engedélyezhetik egyes befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások feloldását, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a) a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások a ... cikkben (a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztása, illetve pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak e személyek vagy szervezetek rendelkezésére bocsátásának tilalma) említett személynek vagy szervezetnek a (X.) mellékletben szereplő jegyzékbe történő felvételét megelőzően hozott választottbírósági határozat, vagy az említett időpontot megelőzően vagy követően az EU-ban hozott bírósági vagy közigazgatási határozat vagy az érintett tagállamban végrehajtandó bírósági határozat tárgyát képezik,*
- b) a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felhasználása kizárólag az ilyen határozatban foglalt, vagy az ilyen határozatban érvényesnek elismert igények kielégítésére történik, az ilyen igényekkel rendelkező személyek jogait szabályozó alkalmazandó törvényekben és rendelkezésekben meghatározott korlátokon belül,*
- c) a határozat nem a (X.) mellékletben felsorolt személy vagy szervezet javát szolgálja,*
- d) a határozat elismerése nem ellentétes az érintett tagállam közrendjével.*

Az illetékes hatóság tájékoztatja a többi tagállam illetékes hatóságait és a Bizottságot az e cikk alapján megadott engedélyekről.”

86. A korábbi szerződésekre vonatkozó mentességről szóló cikk egységes szövege a következő lehet:

A ... cikktől (a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása) eltérve, és feltéve, hogy egy kifizetés a (X.) mellékletben felsorolt valamely személy vagy szervezet által kötött olyan szerződés vagy megállapodás, illetve az adott személy vagy szervezet részéről létrejött olyan kötelezettség alapján válik esedékessé, amelyet az adott személynek vagy szervezetnek a jegyzékbe vétele előtt kötöttek meg, vagy amely ezen időpont előtt keletkezett, a (Y.) mellékletben felsorolt weboldalon feltüntetett illetékes tagállami hatóságok az általuk megfelelőnek tartott feltételek mellett engedélyezhetik egyes befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felszabadítását, feltéve, hogy az érintett illetékes hatóság megállapította az alábbiakat:

- (i) a pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a (X.) mellékletben szereplő valamely személy vagy szervezet részéről történő kifizetésre használják fel;*
- (ii) a kifizetés nem sérti a ... cikket (pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy vagy szervezet rendelkezésére bocsátásának tilalma);*

1. változat – Az érintett tagállam az engedélyezés előtt legalább [x héttel] értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot a fentiek megállapításáról, valamint arról, hogy szándékában áll megadni az engedélyt.”

2. változat – Az érintett tagállam [x héten] belül értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot a fentiek megállapításáról, valamint a megadott engedélyekről.”

3. változat – Az érintett tagállam [x havonta] értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot a fentiek megállapításáról, valamint a megadott engedélyek számáról és jellegéről.”

87. Amennyiben az érintett ország/rezsim tényleges körülményei szavatolják az ilyen célból felszabadított pénzeszközök és gazdasági erőforrások célba jutását, a szöveg a humanitárius szükségletekkel összefüggő mentességről szóló, szükség esetén kiigazítandó cikkel egészülhet ki, amelynek egységes szövege a következő lehet:

A ... cikktől (jegyzékbe vett személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása) eltérve, a ... mellékletben felsorolt weboldalakon feltüntetett illetékes tagállami hatóságok az általuk megfelelőnek tartott feltételek mellett engedélyezhetik egyes befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felszabadítását, illetőleg egyes pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását, miután megállapították, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felhasználása humanitárius célokból vagy a (xxx-ból/ből) történő evakuáláshoz szükséges, az előbbibe beleértve a humanitárius segítségnyújtást és annak támogatását, így többek között az egészségügyi felszerelések és az élelmiszerek biztosítását, valamint a humanitárius dolgozók szállítását és a kapcsolódó segítségnyújtást.

Az érintett tagállam az engedély megadását követő négy héten belül tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot az e cikk alapján kiadott valamennyi engedélyről.

F. A felelősség alóli mentességről szóló záradék

A felelősség alóli mentességről szóló záradékot tartalmazó cikk egységes szövege a következő lehet:

- (1) *A pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások befagyasztása, illetve a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának megtagadása – amennyiben e döntést jóhiszeműen hozták, abban a meggyőződésben, hogy az intézkedés e rendelettel összhangban áll – nem vonja maga után a végrehajtó személy vagy szervezet, illetve az utóbbi vezető tisztségviselői vagy alkalmazottai felelősségét, kivéve, ha bizonyítást nyer, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások befagyasztására vagy visszatartására gondatlanság miatt került sor.*

- (2) *A személyek vagy szervezetek által a fenti célból végrehajtott intézkedések semmilyen formában nem vonják maga után e személyek vagy szervezetek felelősségét, amennyiben azok nem tudták vagy nem volt ésszerű okuk feltételezni, hogy intézkedésükkel megsértik e rendelet rendelkezéseit.*

G. A követelésekről való lemondásról szóló záradék

A követelésekről való lemondásról szóló, szükség esetén kiigazítandó cikk egységes szövege a következő lehet:

1. *Nem teljesíthetők az olyan szerződésekkel vagy ügyletekkel kapcsolatos, bármilyen formájú követelések, amelyek teljesítését az e rendelet alapján előírt intézkedések közvetlenül vagy közvetve, egészben vagy részben befolyásolják, ideértve a kártérítési vagy egyéb hasonló jellegű követeléseket, mint például beszámítási követelést vagy garanciaérvényesítés keretében benyújtott követelést, nevezetesen kötvény, garancia vagy viszontgarancia – különösen pénzügyi garancia vagy pénzügyi viszontgarancia – kifizetésére vagy meghosszabbítására irányuló bármilyen követelést, amennyiben azokat az alábbiak nyújtották be:*
 - (a) *a (X.) vagy (Y.) vagy (Z.) mellékletben foglalt jegyzékekben szereplő személyek vagy szervezetek*
 - (b) *bármely más xxx személy vagy szervezet, ideértve xxxx-t is*
 - (c) *az a) vagy b) pontban említett személyek vagy szervezetek valamelyikén keresztül, illetve nevében eljáró személyek vagy szervezetek.*
2. *Egy követelés érvényesítésére vonatkozó bármely eljárás során a követelést érvényesíteni kívánó személyre hárul a bizonyítás terhe arra vonatkozóan, hogy az (1) bekezdés nem tiltja a követelés teljesítését.*
3. *Ez a cikk nem érinti az (1) bekezdésben említett személyeknek vagy szervezeteknek a szerződéses kötelezettségek teljesítése elmulasztásának jogszerűségével kapcsolatos bírósági felülvizsgálathoz való jogát, e rendelettel összhangban.*

H. Joghatóság

88. Az alábbi módon szövegezhető az a rendelkezés, amely azt írja elő, hogy a korlátozó intézkedések milyen mértékben alkalmazandók az EU-val és a nemzetközi közösség más tagjaival fennálló kapcsolat esetén:

Rende

„E rendeletet alkalmazni kell:

a) az Unió területén, a légtérét is ideértve;

b) a valamely tagállam joghatósága alá eső bármely légi vagy vízi jármű fedélzetén;

c) az Unió területén belül vagy kívül tartózkodó bármely személyre, aki valamely tagállam állampolgára;

d) bármely tagállam joga szerint létesített vagy letelepedett jogi személyre vagy szervezetre az Unió területén belül vagy kívül;

e) a teljes egészében vagy részben az Unión belül üzleti tevékenységet folytató bármely jogi személyre vagy szervezetre.”

I. A rendelet megsértése

89. A korlátozó intézkedéseket előíró rendelet a rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókat tartalmaz. A vonatkozó egységes szöveg a következő:

Rende

„(1) A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok alkalmazásának biztosítása érdekében. Az elrendelt szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) *A tagállamok e rendelet hatálybalépését követően haladéktalanul értesítik a Bizottságot ezekről a szabályokról, majd ezt követően azok későbbi módosításairól.*

90. Kívánatos a korlátozó intézkedések lehető legrövidebb időn belül történő végrehajtása. Ennek érdekében a tagállamoknak a nemzeti eljárásaikkal összhangban törekedniük kell arra, hogy a fenti bekezdésben említett szabályok 30 napon belül életbe lépjenek. A tagállamok fontolóra vehetik olyan nemzeti szabályok elfogadását is, amelyek a korlátozó intézkedéseket előíró rendeletek megsértése esetén automatikusan alkalmazandó szankciókat határoznak meg.

J. Lejárat/felülvizsgálat

Tan

91. Az uniós autonóm szankciók esetében a lejáratí záradék egységes szövege a következő lehet:

„E határozat ...időtartamra alkalmazandó. A határozatot folyamatosan felül kell vizsgálni. Amennyiben a Tanács megítélése szerint a határozat céljait nem sikerült megvalósítani, úgy szükség szerint azt meg kell hosszabbítani vagy módosítani kell.”

92. Az uniós autonóm szankciók esetében a felülvizsgálati záradék egységes szövege a következő lehet:

Tan

*„E határozatot ...-val az elfogadását követően, és azt követően minden ...-ben felül kell vizsgálni.
Amennyiben a Tanács megítélése szerint a határozat céljait sikerült megvalósítani, úgy azt hatályon kívül kell helyezni.”*

93. Az ENSZ BT-határozatok végrehajtása esetében a módosításra/hatályon kívül helyezésre vonatkozó záradék egységes szövege a következő lehet:

Tan

„E határozat módosítására vagy hatályon kívül helyezésére az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által hozott határozatok fényében kerül sor.”

IV. A korlátozó intézkedések nyomon követése és értékelése

94. Az uniós korlátozó intézkedések hatékonysága – valamint az EU hitelessége – nagymértékben múlik azon, hogy a korlátozó intézkedéseket azonnal és kivétel nélkül minden tagállamban végrehajtsák és érvényesítsék. A korlátozó intézkedéseket előíró uniós határozatok megfelelő nyomon követésének biztosítása érdekében felállításra került egy külön tanácsi szerv, amelynek feladata a korlátozó intézkedések végrehajtásában és alkalmazásában szerzett tapasztalatok cseréje és a legjobb gyakorlati megoldások kidolgozása. Így a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportja rendszeresen ülésezik különleges „szankciók” formációban (RELEX/Szankciók), szükség esetén a fővárosokból küldött szakértőkkel kiegészülve. A RELEX/Szankciók formáció megbízatása a következő³⁵:

- az EU által kiszabott korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó információk és tapasztalatok cseréje;
- hozzájárulás a korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó legjobb tagállami gyakorlatok kidolgozásához;
- az uniós korlátozó intézkedéseknek és az EU számára jelentőséggel bíró más nemzetközi szankciórendszereknek az érintett államok, személyek és szervezetek általi állítólagos kijátszásával kapcsolatosan rendelkezésre álló valamennyi információ összegyűjtése;
- az EU számára jelentőséggel bíró nemzetközi szankciórendszerek végrehajtásáról szóló – többek között adott esetben harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott – információ- és tapasztalatcsere;
- a korlátozó intézkedések végrehajtása során elért eredmények és tapasztalt nehézségek értékeléséhez nyújtott segítség;

³⁵ A RELEX/Szankciók megbízatását az 5603/04 dokumentum tartalmazza.

- a korlátozó intézkedések – beleértve azok humanitárius vonatkozású rendelkezéseit is – irányítási hatékonysága biztosításának módjaival és eszközeivel kapcsolatos véleménycsere;
- az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos valamennyi vonatkozó technikai kérdés vizsgálata.

A RELEX/Szankciók formáció többek között kidolgozta a pénzügyi korlátozó intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó legjobb uniós gyakorlatokat³⁶.

95. Mind a KKBP jogi eszközeinek, mind az EK-rendeleteknek elő kell írniuk, hogy a tagállamok rendszeresen jelentést tegyenek azokról a végrehajtási intézkedéseikről és az érvényesítést célzó tevékenységeikről, amelyek célja, hogy érvényt szerezzenek a korlátozó intézkedéseknek. Az Uniós szintű nyomon követés lehetővé teszi annak következetesebb értékelését, hogy a korlátozó intézkedések elérik-e az eredményességükhöz szükséges hatást. Ez autonóm intézkedések esetében alapvető fontosságú, mivel alapot jelent a jogi szövegek javításának szükségességére vonatkozó, valamint bizonyos mértékben az intézkedések fenntartásának szükségességéről szóló határozatokhoz is.

³⁶ 8666/1/2008 REV 1.

Ajánlások az uniós autonóm szankciókkal kapcsolatos munkamódszerekre vonatkozóan

A harmadik országokkal, személyekkel és szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedések az EU alapvető fontosságú külpolitikai eszközét jelentik a közös kül- és biztonságpolitika elveivel összhangban kijelölt célok megvalósítása terén. Általában azért kerül sor korlátozó intézkedések bevezetésére, hogy változás álljon be az érintett ország, országrész, kormány, szervezetek vagy személyek politikájában vagy tevékenységében. A korlátozó intézkedések olyan megelőző jellegű, nem büntető jellegű eszközök, amelyek révén az EU gyorsan reagálni tud a politikai kihívásokra és fejleményekre. A szankciókat egy politikai párbeszédet, kiegészítő erőfeszítéseket és egyéb eszközöket is magában foglaló, integrált és átfogó politikai megközelítés részeként kell alkalmazni. Az EU-nak és tagállamainak aktívan és rendszeresen tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós szankciókról, többek között az érintett ország és annak lakossága számára.

Az intézkedéseknek a politikákra és azok végrehajtásának módjára, továbbá a szankciók bevezetésére vonatkozó uniós döntést kiváltó politikákért vagy tevékenységekért felelős személyekre kell irányulniuk. A célzott intézkedések végrehajtása során a minimálisra kell csökkenteni az azokra gyakorolt kedvezőtlen hatást, akik nem felelősek ezekért a politikákért és tevékenységekért, ideértve különösen a helyi civil lakosságot, valamint az érintett országban vagy azzal folytatott jogszerű tevékenységeket. A jogi aktusban egyértelműen meg kell határozni a korlátozó intézkedések politikai céljait és kritériumait. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy megállapítsa a szankciók módosításának vagy feloldásának feltételeit. Az intézkedés típusa az intézkedés célkitűzéseitől és az azok elérése terén az adott körülmények között várható eredményességtől függ, tükrözve az EU célzott és differenciált megközelítését.

A korlátozó intézkedéseknek az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatával tökéletes összhangban tiszteletben kell tartaniuk az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, különösen a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jogot. Az elrendelt intézkedéseknek arányban kell állniuk célkitűzéseikkel.

Ahhoz, hogy a korlátozó intézkedések eredményesek legyenek a kívánt politikai célok elérése terén, alapvető fontosságú azok egységes és következetes értelmezése és hatékony végrehajtása.

Az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) a tagállamokkal, az Unió érintett küldöttségeivel és a Bizottsággal együttműködésben kulcsfontosságú szerepet játszik a szankciórendszerek kidolgozásában és felülvizsgálatában, továbbá a szankciókat kísérő kommunikációs és tájékoztató tevékenységekben.

A korlátozó intézkedésekre irányuló javaslatok

1. Az országspecifikus uniós autonóm szankciókkal kapcsolatos korlátozó intézkedésekre vonatkozó javaslatokat – ideértve a jegyzékbe vételt és a jegyzékből való törlést érintő javaslatokat is – a tagállamok vagy az EKSZ nyújtja be. A javaslatoknak a Tanács által jóváhagyott szélesebb körű politikai megközelítés részét kell képezniük. A javaslatokat alapelveként megfelelő szintű minősítéssel ellátva a COREU rendszeren keresztül kell továbbítani.
2. Ezt követően az illetékes regionális munkacsoport az EKSZ szankciókkal foglalkozó szakértőinek, valamint a Bizottság és a Tanács Jogi Szolgálata szakértőinek segítségével megvitatja a javaslat politikai vetületeit és általános jellemzőit. Szükség esetén a Politikai és Biztonsági Bizottság is megvizsgálja a javaslatokat és politikai iránymutatást nyújt az érintett munkacsoportoknak, különösen a fellépéshez kiválasztott intézkedések típusát illetően.
3. Adott esetben az érintett ország(ok)ban tevékenykedő misszióvezetők is felkérést kapnak, hogy adjanak tanácsot a korlátozó intézkedésekre vagy további jegyzékbe vételekre irányuló javaslatokkal kapcsolatban. Ehhez hasonlóan a Bizottság szolgálatait is felkérjük, hogy adott esetben mondjanak véleményt az Unió hatáskörébe tartozó konkrét intézkedésekről.
4. A korlátozó intézkedésekre irányuló javaslatok valamennyi jogi, technikai és horizontális vonatkozását a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportjában kell megvitatni. A korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló tanácsi határozati javaslatot az EKSZ, az Unió hatáskörébe tartozó konkrét intézkedésekről szóló tanácsi rendeletjavaslatot pedig a Bizottság terjeszti megvitatás céljából a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportja elé. A két jogi aktust lehetőség szerint egyszerre – vagy legalábbis minimális időkülönbséggel – kell a COREPER-nek benyújtani, a Tanácsnak pedig lehetőleg egyszerre kell hivatalosan elfogadnia őket.

Jegyzékbe vételre irányuló javaslatok

Azonosító adatok

5. Az autonóm jegyzékbe vételre irányuló javaslatoknak világosnak és egyértelműnek kell lenniük. Törekedni kell arra, hogy a javaslatok elegendő adatot (azonosító adatot) tartalmazzanak ahhoz, hogy a jegyzékbe vételre vonatkozó határozatot – annak hatálybalépésétől kezdődően – a gazdasági szereplők és a nemzeti hatóságok (pl. bankok, konzulátusok) hatékonyan végre tudják hajtani. Az azonosító adatok alapvető fontosságúak annak biztosítása szempontjából, hogy a korlátozó intézkedések kizárólag az érintett személyekre és szervezetekre vonatkozzanak. A természetes személyek vonatkozásában arra kell törekedni, hogy az azonosító adatok mindenekelőtt magukban foglalják a neveket (amennyiben lehetséges, az eredeti nyelven és megfelelő átírással is), az álneveket, a születési időt és helyet, az állampolgárságot, az útlevél vagy a személyazonosító igazolvány számát, a nemet, a lakcímet (amennyiben ismert), továbbá a beosztást vagy a foglalkozást. Csoportok, jogi személyek és szervezetek esetében az azonosító adatoknak lehetőleg magukban kell foglalniuk az elnevezést, a bejegyzés helyét és idejét, a nyilvántartási számot és a székhelyet. A jegyzékbe vétel időpontját is fel kell tüntetni. Mellékelten megtalálható az erre vonatkozó minta.
6. Az ilyen azonosító adatokról elsősorban annak kell gondoskodnia, aki a javaslatot benyújtja. Adott esetben a többi delegációnak is részt kell vennie ebben a folyamatban. Adott esetben segítséget lehet kérni az érintett ország(ok)ban működő missziók vezetőitől.

A jegyzékbe vétel indokai

7. Az autonóm jegyzékbe vételre irányuló javaslatoknak minden egyes jegyzékbe vételre vonatkozóan egyedi és konkrét indokokat kell tartalmazniuk. Az indokolás célja annak lehető legpontosabb megfogalmazása, hogy a Tanács – saját mérlegelési jogkörén belül, valamint az intézkedéseknek a bevezető bekezdésekben meghatározott célkitűzéseit figyelembe véve – miért véli úgy, hogy az illető személy, csoport vagy szervezet megfelel a jegyzékbe vétel tekintetében a vonatkozó jogi aktusban meghatározott kritériumoknak.
8. Az ilyen indokolásról elsősorban annak kell gondoskodnia, aki a javaslatot benyújtja. Adott esetben a többi delegációnak is részt kell vennie ebben a folyamatban. Adott esetben segítséget lehet kérni az érintett ország(ok)ban működő missziók vezetőitől.

9. A jegyzékbe vételek indokolását a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportja véglegesíti a regionális munkacsoportban megvitatott tényelemek alapján. A külkapcsolati tanácsosok munkacsoportja szükség esetén további információkat kérhet a regionális munkacsoporttól annak biztosítása érdekében, hogy a jegyzékbe vételek jogilag megalapozottak és megfelelően indokoltak legyenek.
10. Ezeket az indokokat alapelveként a jogi aktusnak a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyeket, csoportokat és szervezeteket felsoroló jegyzéket tartalmazó mellékletében, külön oszlopban kell feltüntetni. Mivel a jogi aktus a Hivatalos Lapban kihirdetésre kerül, az indokoknak nyilvánosságra hozhatóknak kell lenniük. Amennyiben rendkívüli esetben, a magánélet védelme érdekében vagy biztonsági megfontolásból a jegyzékbe vétel indokait nem lehet közzétenni, ezekről az indokokról az érintett személyeket, csoportokat vagy szervezeteket külön kell értesíteni.

A jegyzékbe vételről szóló értesítés

11. A határozatról és a jegyzékbe vétel indokairól szóló értesítést levél formájában kell megküldeni, vagy adott esetben az adott jogi aktus kihirdetésével egy napon a Hivatalos Lap C sorozatában értesítést kell közzétenni az érintettek számára, amely tartalmazza azt is, hogy a Tanács kérésre megküldi a jegyzékbe vétel indokait. Mellékelten megtalálható az erre vonatkozó minta. Az értesítésben tájékoztatni kell az érintett személyeket, csoportokat és szervezeteket azon jogukról, hogy észrevételeket tegyenek, illetve a Tanács határozatának felülvizsgálatára vonatkozó kérelmet nyújtsanak be, továbbá hogy az uniós szerződések vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a Törvényszéken eljárást indítsanak a Tanács határozata ellen.

A munkacsoport tanácskozásai

12. Az illetékes munkacsoportba szükség szerint más tanácsi munkacsoport szakértőit is be lehet vonni.
13. A munkacsoportban folytatott tanácskozások bizalmasnak minősülnek. Ez különösen olyan esetekben fontos, amikor a korlátozó intézkedések vagyoni eszközök befagyasztását írják elő. Megfelelő intézkedéseket kell hozni az eljárások titkosságának biztosítása érdekében, különösen a javaslatok szétküldését illetően.

14. Az illetékes munkacsoport elnöke szükség esetén összehívja a munkacsoport üléseit. A munkacsoporti megbeszélések lezárultával az elnök hallgatólagos beleegyezési eljárás keretében is kérheti a delegációk munkacsoporti szintű hozzájárulását a javasolt jegyzékbe vételekhez vagy jegyzékből való törlésekhez. A delegációk számára elegendő időt kell hagyni arra, hogy a megbeszélések előtt áttanulmányozzák a javaslatokat, szem előtt tartva ugyanakkor azokat a közösen jóváhagyott politikai prioritásokat, amelyek hatással lehetnek a javaslattal kapcsolatos határidőkre. A sürgős kérdéseket érintő jogi aktusokat írásbeli eljárás keretében is el lehet fogadni.

Az intézkedések felülvizsgálata

15. Az uniós autonóm szankciókat és az ENSZ-szankciók jegyzékeinek uniós kiegészítéseit rendszeres időközönként felül kell vizsgálni a vonatkozó jogi aktusok rendelkezéseinek megfelelően. Az, hogy az illetékes munkacsoport és a külügyi tanácsosok munkacsoportja – az EKSZ, a Bizottság és a misszióvezetők közreműködésével – rendszeresen értékeli a szankciórendszereket, lehetővé teszi, hogy a kitűzött célok megvalósítása terén bekövetkezett fejleményektől és az intézkedések e téren megmutatkozó eredményességétől függően kiigazítsák az intézkedéseket.
16. Ahhoz, hogy a korlátozó intézkedések eredményesek legyenek a kívánt politikai célok elérése terén, alapvető fontosságú azok egységes és következetes értelmezése és hatékony végrehajtása. A tagállamoknak értesíteniük kell egymást a vonatkozó jogi aktusok értelmében hozott intézkedéseikről, továbbá minden rendelkezésükre álló releváns információt meg kell osztaniuk egymással a jogi aktusokra vonatkozóan, különös tekintettel az intézkedések megsértésével, a végrehajtási nehézségekkel és a nemzeti bíróságok által hozott ítéletekkel kapcsolatos információkra. Az idevágó jogi követelményekkel összhangban a tagállamoknak meg kell osztaniuk egymással a befagyasztott bankszámlákkal és összegekkel kapcsolatos információkat is. A tagállamoknak emellett értesíteniük kell egymást a jogi aktusokban foglalt eljárásoknak megfelelően megítélt mentességekről is. A Bizottságot és az EKSZ-t teljes körűen be kell vonni ebbe a folyamatba. A Tanács Jogi Szolgálatának tájékoztatnia kell az illetékes munkacsoportot és a külügyi tanácsosok munkacsoportját az uniós bíróságok vonatkozó ítéleteiről.
17. A tagállamok és szakértőik hivatalos fórumként a külügyi tanácsosok munkacsoportjának Szankciók formációját (RELEX/Szankciók), nem hivatalosan pedig az ún. „Szankciók” fórumot használhatják az értelmezési és végrehajtási kérdések megoldására.

A jegyzékből való törlésre irányuló kérelmek feldolgozása

18. A jegyzékből való törlésre irányuló egyéni kérelmeket azok beérkezésekor az alkalmazandó jogi eszközzel és a korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának legjobb uniós gyakorlatával összhangban kell feldolgozni³⁷.
19. A jegyzékből való törlésre irányuló kérelmek a Tanács Főtitkárságához érkeznek be. Az észrevételeket és a jegyzékbe vétel felülvizsgálata iránti kérelmeket a vonatkozó szankciórendszer felülvizsgálati eljárásának megfelelően az igazoló dokumentumokkal együtt írásban kell továbbítani az Európai Unió Tanácsának, a HL-ben közzétett értesítésben vagy ismert cím esetén az értesítő levélben foglaltak szerint.
20. Amennyiben a Tanács Főtitkárságához ilyen kérelem érkezik, a Főtitkárság az EKSZ és a Tanács Jogi Szolgálatával végezett előzetes elemzés alapján mérlegelés céljából továbbítja azt az illetékes regionális munkacsoportnak. A jegyzékből való törlésre irányuló kérelem jogi, technikai és horizontális vonatkozásait, valamint az EU válaszát a külügyi tanácsosok munkacsoportja vitatja meg.

Tájékoztatás és kommunikáció

21. Az EU korlátozó intézkedéseinek eredményessége közvetlenül összefügg azzal, hogy harmadik országok is elfogadják-e hasonló intézkedéseket. A szankciókat ezért elvileg célszerűbb az ENSZ keretében elfogadni. Amennyiben ez nem lehetséges, arra kell törekedni, hogy az intézkedések a lehető legszélesebb körű támogatásban részesüljenek a nemzetközi közösség részéről, hogy ezáltal nagyobb nyomást lehessen gyakorolni az érintett országra.

³⁷ A 8666/1/08 dokumentum 17. pontja.

22. Autonóm szankciók elfogadásakor az EU-nak tájékoztató tevékenység révén arra kell törekednie, hogy együttműködő partnereket találjon, és lehetőség szerint elérje, hogy releváns harmadik országok is hasonló intézkedéseket fogadjanak el, a helyettesítő hatások minimálisra csökkentése és a korlátozó intézkedések hatásának növelése érdekében. A tagjelölt országokat szisztematikusan fel kell kérni arra, hogy csatlakozzanak az EU által bevezetett intézkedésekhez. Emellett a kulcsfontosságú partnerekkel folytatott konzultációk keretében rendszeresen fel kell vetni az ENSZ szankciórendszere egységes és következetes értelmezésének és hatékony végrehajtásának kérdését. Az Unió küldöttségeit teljes mértékben be kell vonni ebbe a folyamatba.
23. Az EU-nak és tagállamainak aktívan és rendszeresen tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós szankciókról, hogy növeljék azok láthatóságát, és elkerüljék azok téves értelmezését, különösen a helyi civil lakosság részéről. Az ilyen kommunikációs tevékenységek biztosítják azt is, hogy az intézkedések a lehető legnagyobb politikai hatást fejtsék ki. A közös üzeneteket a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportjával konzultálva az adott földrajzi területtel foglalkozó munkacsoport keretében kell megvitatni, figyelembe véve az intézkedések jogi, technikai és horizontális következményeit is.

A korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek, csoportok és szervezetek jegyzékbe vételéhez használandó minták

A. A korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek jegyzékbe vételéhez használandó minta

Vezetéknév, utónév (amennyiben lehetséges, az eredeti nyelven és megfelelő átírással is):

Álnév:

Születési idő:

Születési hely (ország, város):

Állampolgárság:

Útlevélszám vagy a személyazonosító igazolvány száma (beleértve az útlevelet vagy a személyazonosító igazolványt kiállító országot, valamint a kiállítás idejét és helyét is):

Nem:

Cím (házsám, utcanév, irányítószám, város, ország):

Beosztás vagy foglalkozás:

Egyéb információk (pl. apja és anyja neve, adószám, telefonszám és faxszám):

B. A korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó csoportok és szervezetek jegyzékbe vételéhez
használandó minta

Elnevezés:

Cégbejegyzés helye:

Cégbejegyzés ideje:

Cégbejegyzés száma:

Székhely:

Egyéb információk:

ÉRTESÍTÉSI MINTA

Az Európai Unió Tanácsa

az alábbi információt hozza azon személyek és szervezetek tudomására, akik vagy amelyek a [dátum]-i [szám] tanácsi határozat³⁸ mellékletében szerepelnek.

Az Európai Unió Tanácsa megállapította, hogy a fent említett jegyzékben szereplő személyek és szervezetek teljesítik a szóló, éééé.hh.nn-i xxxx/200X/EU tanácsi rendelet³⁹ ... cikkében foglalt kritériumokat, ezért a fent említett határozat által felvették őket az említett rendelet (XX.) mellékletébe. Az említett rendelet előírja, hogy az érintett személyek és szervezetek tulajdonában lévő valamennyi pénzeszközt, egyéb vagyoni értéket és gazdasági erőforrást be kell fagyasztani, valamint hogy semmiféle pénzeszközt, egyéb vagyoni értéket és gazdasági erőforrást sem közvetlenül, sem közvetve nem lehet a rendelkezésükre bocsátani.

Felhívjuk az érintett személyek és szervezetek figyelmét arra a lehetőségre, hogy kérvényezhetik az érintett tagállam(ok)nak a rendelet (XX.) mellékletében szereplő weboldalakon feltüntetett illetékes hatóságainál, hogy engedélyezzék a befagyasztott pénzeszközök alapvető szükségletekre vagy konkrét kifizetésekre történő felhasználását (vö. a rendelet (XX.) cikkével).

Az érintett személyek vagy szervezetek – az esetleges igazoló dokumentummal alátámasztva – bármikor kérvényezhetik a Tanácsnál annak a határozatnak a felülvizsgálatát, amellyel felkerültek az említett jegyzékbe.

³⁸ HL L ...

³⁹ HL L ...

A kérelmeket az alábbi címre kell elküldeni: Council of the European Union, General Secretariat, DG C Coordination Unit, Rue de la Loi 175, B-1048 Brussels.

Felhívjuk továbbá az érintett személyek és szervezetek figyelmét arra a lehetőségre, hogy a Tanács határozata ellen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 275. cikkének második bekezdésében, valamint 263. cikkének negyedik és hatodik bekezdésében meghatározott feltételek szerint jogorvoslati kérelmet nyújthatnak be az Európai Unió Törvényszékéhez.

A belső elnyomásra felhasználható eszközök jegyzéke

A (X.) cikkben említett, belső elnyomásra felhasználható felszerelések

1. Lőfegyverek, lőszeres és ezek tartozékai az alábbiak szerint:
 - 1.1 az EU közös katonai listája ML1. és ML2. pontjában nem szabályozott lőfegyverek;
 - 1.2 kifejezetten az 1.1. pontban felsorolt lőfegyverek számára tervezett lőszeres és ezek különleges kialakítású alkatrészei;
 - 1.3 az EU közös katonai listája által nem szabályozott fegyver-távcsovek.
2. Az EU közös katonai listája által nem szabályozott bombák és gránátok.
3. A következő járművek:
 - 3.1 tömegoszlatás céljára tervezett vagy arra átalakított, vízágyúval felszerelt járművek;
 - 3.2 elektromos vagy elektromossá átalakított, támadás visszaszorítására alkalmas különleges kialakítású járművek;
 - 3.3 kifejezetten utcai akadályok eltávolítására tervezett vagy arra átalakított járművek, beleértve a ballisztikai védelemmel ellátott építőipari berendezéseket is;

- 3.4 kifejezetten a fogvatartottak és/vagy őrizetben lévők szállítására vagy átszállítására tervezett járművek;
- 3.5 kifejezetten mobil kordonok telepítésére tervezett járművek;
- 3.6 a 3.1–3.5. pontban meghatározott, kifejezetten tömegoszlási célokra tervezett járművek alkatrészei.

1. megjegyzés: Ez a pont nem vonatkozik a kifejezetten a tűzoltás céljaira tervezett járművekre.

2. megjegyzés: A 3.5. pont alkalmazásában a „járművek” közé tartoznak a pótkocsik is.

4. Az alábbi robbanóanyagok és kapcsolódó felszerelések:
- 4.1 elektromos árammal vagy más eszközökkel előidézett robbantás céljára tervezett berendezések és készülékek, ideértve a gyújtószerkezeteket, petárdákat, gyutacsokat és gyújtószinórokat, valamint ezek különleges alkatrészeit, kivéve a nem robbanások előidézésére szolgáló egyéb berendezések és készülékek robbanás útján történő működésbe hozatalához és működtetéséhez szükséges, kifejezetten kereskedelmi célra fejlesztett eszközöket (pl. gépjárművek légszákjainak töltőberendezései, tűzoltó készülékek túlfeszültség-levezető eszközei);
- 4.2 az EU közös katonai listája által nem szabályozott, egyenes irányú betörésre alkalmas robbanótöltetek;
- 4.3 az EU közös katonai listája által nem szabályozott egyéb robbanóanyagok és kapcsolódó anyagok:
- amatol;
 - nitrocellulóz (több mint 12,5 % nitrogéntartalommal);
 - nitroglíkol;
 - pentaeritritol-tetranitrát (PETN);
 - pikril-klorid;
 - 2,4,6-trinitro-toluol (TNT).

5. Az EU közös katonai listájának ML13. pontjában nem szabályozott védőfelszerelések:

5.1 ballisztikai és/vagy szálfegyverek elleni védelmet nyújtó golyóálló mellények;

5.2 ballisztikai és/vagy repeszek elleni védelmet nyújtó biztonsági sisakok, tömegoszlatásnál használatos sisakok és védőpajzsok, valamint ballisztikai védőpajzsok.

Megjegyzés *Nem tartoznak ide:*

- a kifejezetten sporttevékenységekre tervezett felszerelések,
- a kifejezetten munkabiztonsági céllal tervezett felszerelések.

6. Az EU közös katonai listájának ML14. pontjában szabályozottaktól eltérő, lőfegyverek használatának elsajátítására szolgáló szimulátorok és a kifejezetten azokhoz tervezett szoftverek.

7. Olyan éjjellátó eszközök, termográfiai berendezések és képerősítő csövek, amelyeket az EU közös katonai listája nem szabályoz.

8. Pengés szögesdrót.

9. 10 cm-t meghaladó pengehosszúságú katonai kések, harci kések és szuronyok.

10. Kifejezetten az e jegyzékben meghatározott eszközök céljára tervezett gyártóberendezések.

11. Kifejezetten az e jegyzékben meghatározott cikkek fejlesztésére, gyártására vagy használatára szolgáló egyedi technológiák.